Ժ· ՏԱՐԻ 2776 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 28 ԱՀԵԿԱՆ 4385 5 ՄԱՅԻՍ 1893 30 ՇԵՎՎԱԼ 1310 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آرهولك غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible] 150
» » Վեցամսեայ 75
» » Եռամսեայ 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ 28
Ընտիր թուղթի վրայ [illegible] Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց թղթատարի [illegible] Ղրուշ 50
Խմբագրութեան ուղղուած [illegible] կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 5/17 ՄԱՅԻՍ 1893

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՕՏԱՐ ԿՐՕՆԱՒՈՐՔ

«Միսիոնար» ըսելով մեր մէջ կը հասկնանք ուրիշին կրօնքը փոխելու հետամուտ օտարազգի մը: Հոգիներ որսալու այս ձեւոյն զանազան անուններ կուտանք: Բայց կը տեսնենք որ իրենց երկրին մէջ այնպէս չեն: Հոն աւելի կամ նուազ հասկցած են թէ կրօնին գլխաւոր դերը բարոյական է: Իրենց կրօնային կոչումն ոչ այնքան աստուածաբանական վիճաբանութիւններու որքան բարոյացման գործի մը միջոց ըրած են: Մեր մէջ աստուածաբանական խնդիրներ միայն յարուցանելու ծառայած են, և անոր համար իրենց գործունէութիւն համակրանք չէ շարժած ու չպիտի շարժէ: Իրենց երկրին մէջ գործն աւելի օգտակարապէս հասկցած են, այնքան օգտակարապէս որ կը փափաքինք զի մեր եկեղեցականութիւն եւս յայսմ մասին օրինակ առնուր օտար կղերին իւր ազգակցաց մէջ գործելու կերպերէն: Օրինակի համար, մեր առջեւ է Լոնտոնի թերթի մը ցուցակը թէ Մայիս 12 ուրբաթ օր Անգլիոյ մայրաքաղաքին մէջ կրօնական մարմիններ ի՛նչ նպատակներով գումարում ըրած են, և կը գտնենք որ այս նպատակներ հապէս ընկերական և բարոյական են: Այն մէկ օրը տասնի չափ գումարումներ եղեր են Լոնտոնի այլ և այլ կողմերը զանազան կրօնական մարմնոց կողմէ, և աւասիկ նմոյշ մը թէ ի՛նչպիսի խնդիրներով զբաղեր են. —

1. Անկլիքան Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Հաստատութիւն: Նպատակն է կիրակնօրեայ դպրոցի մէջ հաւաքել տղայքն և անոնց բարոյական և ընկերային պարտաւորութեանց վրայ խօսիլ, Ս. Գիրք և այլ օգտակար գրեանք կարդալ, երգել, ճառել, ևն: Գումարումը տեղի ունեցեր է Ուեսդմինսդըրի Դքսին պալատան մէջ, նախագահութեամբ Թէքի Դքսուհւոյն (մայր Մէյ իշխանուհւոյն,) հաստատութեան յիսնամեակը տօնելու համար:

2. Մետրոփոլիթէն Ընկերակցութիւն մանկամարդ սպասուհիներու բարոյական և իմացական պէտքերն հոգալու համար: Իւր աշխատութեան նպատակն է սպասուհիները ծուլ ճամբայներէ հեռի պահել, ուղղութեան և պարկեշտութեան շաւղին մէջ յառաջ տանիլ, տգէտները կարդալ և գրել սորվեցնել, կարդալու համար գիրքեր տալ, ևն: Գումարումը տեղի ունեցած է քաղաքային պալատան մէջ, նախագահութեամբ Լորտ-Քաղաքապետին, որ կաթոլիկ է: Նախ խօսած է Լոնտոնի եպիսկոպոսն, որ անկլիքան է, և ապա խօսած է Լոնտոնի կաթոլիկ արքեպիսկոպոս Կարտինալ Վօն: Գործն այն աստիճան աստուածաբանական չէ որ կաթոլիկ եւ բողոքական սիրով կը գործակցին առայն:

3. Առաքելութիւնք (Միսիոնարութիւնք) Նաւաստիներուն մէջ: Նպատակն է բարոյացնել նաւաստիները և ընդհանրապէս ծովային մարդերու ստոր դասակարգն, խրախուսելով իւր կրօնի պարտաւորութեանց ընտելացնելով, և իրենց մէջ բնացած բարոյական ըմբռնումներն արմատելով ու մաքրելով: Գումարման նախագահած է Պեթըրփորոյի եպիսկոպոսը:

4. Բժշկական Առաքելական Ընկերութիւն: Իւր գործ կրթական է առաւելապէս: Նախագահած է Եկզեդըրի եպիսկոպոսը:

5. Նաւաստեաց Առաքելութիւնք, Միսիոնարական ուրիշ մարմնոյ մը գումարում նոյն օր, Լորտ Հալզպըրիի նախագահութեամբ:

6. Լոնտոնի Միսիոնարական Ընկերութեան Երիտասարդաց յատուկ ճիւղին գումարումը, քաղաքային խորհրդական Պ. Սքայսըրի նախագահութեամբ: Նպատակ ունի երիտասարդաց մէջ բարոյական ըմբռնումներն և պարկեշտ կենցաղավարութիւնք քաջալերել:

7. Անկլիքան Եկեղեցւոյ Հնդկաստանեաց ճիւղն, որ նպատակ ունի հնդիկ կանանց իմացական և բարոյական բարւոքման նպաստել: Ցաունի եպիսկոպոսը ճառախօսած է ի քաջալերութիւն այս գործին:

8. Ժողովրդական Միութիւն Երիտասարդաց համար, հրապարակախօսութիւն երիտասարդաց մասնակցութեամբ, յօդուտ բարոյական և իմացական զարգացման նոր սերնդին:

Օր մը յառաջ, հինգշաբթի, ուրիշ գումարումներ. —

9. Եկեղեցական Բարեխնամական Ընկերակցութիւն, տարեկան գումարում, Թրուրոյի եպիսկոպոսին նախագահութեամբ:

10. Ժողովրդական Միութիւն, հրապարակախօսութիւն միջնակարգ կրթութեան վրայ, նախագահութեամբ խորհրդարանի անդամի մը:

11. Անկլիքան Եկեղեցւոյ հրապարակախօսութիւն կիրակնօրեայ դպրոցներուն վրայ, ևն. ևն:

Ասոնք ամենքն ալ կրօնականներու գործերն են, որոց բնականապէս սիրով կ՚աջակցին աշխարհականք եւս: Այս մանրամասնութիւններն յիշեցինք, ցոյց տալու համար թէ ինչպէս օտար կղերներ իրենց հոգեւոր պաշտօնը գործի մ՚ըրած են բարոյական և ընկերային բարւոքման, ազնուացման ու բարձրացման գործին: Եթէ մեր մէջ ժողովրդեան բարոյական և ընկերական մակարդակն այնքան խոնարհ է, մէկ պատճառն ալ այն չէ՞ միթէ որ մեր եկեղեցական մարմին իւր պաշտօնը լոկ կրօնական ու ձեւական կը նկատէ, և որոշեալ արարողութիւններէն ու ձեւակատարութիւններէն դուրս, ժողովրդեան մէջ ուրիշ պաշտօն չունենալ կը կարծէ: Հիներէն ա՛լ բան չենք սպասեր: Բայց կը փափաքինք որ նոր եկեղեցականութիւնը պատրաստուէր, կրթուէր, նաեւ իւր բարոյական և ընկերային դերին ու պաշտօնին գիտակցութեան մէջ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՆԱՏԱ. —Վեհ. Վիքթորիա Թագուհին Քանատայի կուսակալ կարգեց զԼորտ Ապէրտին, Թոռ այն Լորտ Ապէրտինի որ նախարարապետ էր 1852ին: Իւր պապուն պէս, սա եւս ազատական և Պ. Կլատսթոնի մտերիմն է: Քանատայի կուսակալութեան տարեկան թոշակն է 10,000 անգլ. ոսկի, աւելի քան նախարարի թոշակն Անգլիոյ մէջ: Արդի կուսակալ Լորտ Սթենլի, որ Լորտ Տէրպիի մահէն յետոյ Լորտ Տէրպի անունն և կոմսութեան աստիճանը ժառանգած է, ի մօտոյ պիտի դառնայ Անգլիա:

ԱՆԳԼԻԱ. —Նախարարապետը, ժողովրդեան անցեալ հինգշաբթի աւուր նըստին մէջ, յանդիմանեց ընդդիմադիր փոքրամասնութիւն՝ աւելորդաբանութեամբք դիտմամբ երկարելուն համար վիճաբանութիւնք կառավարական գըլխաւոր ծրագրին վրայ: Մեծամասնութիւնն որոտընդոստ ծափահարութեամբք իրաւունք տուաւ այս գանգատին: Յօդուած առ յօդուած ընթերցումն առնուազն երկու ամիս պիտի տեւէ: Ըստ ընդդիմադրաց՝ երեք ամիսէն աւելի պէտք է տեւէ:

Ի ՇԻՔԱԿՕ. —Իբրև հետեւանք Շիքակոյի Բիմպագործական Պանքային սնանկութեան, ուրիշ երկու պանքաներ անցեալ հինգշաբթի դադրեցուցին իրենց վճարումները, — Քոլոմպեան Պանք Շիքակոյի, մէկ միլիոն տոլար դրամագլխով և 1,700,000 տոլար աւանդ թողեալ դրամով, և Բէքիրզըլ Պանք Ինտիանաբոլիսի, 300 հազար տոլար դրամագլխով և 1,400,000 աւանդի դրամով: Այս սնանկութիւնք, սակայն, վայրկենական տպաւորութիւն միայն ըրին Սակարանի մէջ արժեթղթոց վրայ:

—Շիքակոյի Արուեստահանդէսին մէջ «Իռլանտական Գիւղն,» որ Լորտ և Տիկին Ապէրտինի հովանաւորութեան ներքեւ կը գտնուի, անցեալ հինգշաբթի բացուեցաւ: Լորտ և Տիկին Ապէրտին երկուքն ալ ճառախօսեցին, պարզելով այս ձեռնարկութեան բարեգործական նպատակն և գովելի աշխատութիւնն Իռլանտական Արհեստագործական Ընկերակցութեան: Լորտ Ապէրտին որ Քանատայի կուսակալ կարգեցաւ, 1886ին Իռլանտայի փոխարքայ էր: Այս բացման առթիւ մի միայն իռլանտական երգերէ բաղկացեալ նուագածութիւն կատարեցաւ:

ՊԷՀՐԻՆԿԻ ծովուն փոկորսութեան խնդիրն երկուստեք կը փաստաբանուի ի Փարիզ Իրաւարար Ատենին առջեւ, յորում, ինչպէս յայտնի է, Անգլիա և Միացեալ Նահանգք երկ-երկու իրաւարար ունին, և Ֆրանսա, Իտալիա և Շուէտ՝ մէկ մէկ իրաւարար, ընդ ամենայն եօթն իրաւարար, որոց մեծամասնութեան վճիռը պէտք է խնդիրն որոշելու թէ Պէհրինկի ծովուն մէջ Անգլիացիք և անոնց հետ Քանատացիք ո՛ և է իրաւունք ունի՞ն փոկ որսալու: Միացեալ Նահանգաց երկու փաստաբանք երկու շաբաթէ չափ խօսեցան անընդհատ, և հիմակ Անգլիոյ առաջին փաստաբան Սըր Չարլզ Ռըսէլ սկսաւ խօսելու և ութ նիստ պիտի գրաւէ: Իրմէ ետքը պիտի խօսի Անգլիոյ միւս փաստաբանը, Ուէպսդըր, ընդհանուր դատախազ Լորտ Սալզպըրիի նախարարութեան մէջ, ինչպէս Սըր Չարլզ ընդհանուր դատախազ է արդի նախարարութեան մէջ:

ՉՕՐԱՎԱՐ ՏՕՏՍ, օրուան դիւցազնն ի Ֆրանսա, Անգլիացւոյ մը թոռն է: Այս Անգլիացի Կամպոյ մէջ Պաթէրսզ քաղաքէն մեկնելով, Սենեկալի Սէն-Լուի քաղաքին մէջ հաստատուած էր, ուր ամուսնացած էր գաղթականի աղջկան մը հետ, որ ինքն ալ հոն ծնած էր: Իւր որդին Էմէրի Տօտս ամուսնացաւ Նորման աղջկան մը՝ Օր. Պիյյոյի հետ, յորմէ Չօրավար Տօտս ծնաւ 1842ին, ի Սէն-Լուի, այսինքն՝ Ֆրանսայէն դուրս, բայց Ֆրանսական իշխանութեան ներքեւ գտնուող երկրի մը մէջ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. —Վիեննայէ կը հեռագրուի առ Թայմզ թէ Յունաստանի մէջ տիրող տագնապը շատ ծանրակշիռ կը համարուի ի Վիեննա, ո՛չ միայն գանձային այլ և ուրիշ տեսակէտներով: Պ. Թրիքուբիս աննախանձելի ժառանգութիւն մը կը թողու իւր յաջորդին: Կացութիւնն հիմակ անհամեմատ աւելի աննպաստ է քան երբ Պ. Թրիքուբիս իշխանութեան անցաւ, գործերն առնելով Պ. Տէլեանիսի ձեռքէն, որուն համար կ՚ըսուէր թէ երկիրն ի սնանկութիւն կ՚առաջնորդէ: Հիմակ այն սնանկութեան վրայ համարձակ կը խօսուի, իբրեւ կարելի պատահականութիւն մը: Յունաստան իւր բանակին ու նաւատորմին համար ըրած մեծաքանակ ծախքերուն տուգանքը կը կրէ այս տագնապով: Ուրիշ անպատեհութիւն մը պաշտօնէից ամբողջական փոփոխումն է որ տեղի կ՚ունենայ ամեն անգամ որ նախարարութիւն փոխուի Յունաստանի մէջ: Թէեւ արդի վայրկենիս ամենէն շտապողական գործը գանձային բարենորոգումն է, բայց կուսակցական խնդիրներ եւս ոչ նուազ կենսական է. զի կուսակցութիւնք լոկ իրենց անձուկ տեսակէտէն կը նային անհատական գործին վրայ, և իրարու չեն օգներ այս պիսի ճգնաժամերու մէջ: Եթէ անգլ. խմբակը վստահ ըլլար թէ Երեսփ. ժողովը պիտի հաւանէր Պ. Թրիքուբիսի կարգադրութեանց փոխառութեան առթիւ, բանակցութեանց խզում տեղի չէր ունենար: Բայց շատ կը վախնային անգլ. դրամատէրք թէ Պ. Թրիքուբիսի առաջարկութիւնք կա՛մ չպիտի ընդունուէին և կամ շատ երկար վիճաբանութիւն պիտի կրէին Խորհրդարանին մէջ:

ՀՆԴԻԿ ԻՇԽԱՆՆԵՐՈՒՆ նկատմամբ Վիքթորիա Թագուհի-Կայսրուհին մասնաւոր համարում ցուցուց Կայսերական Հաստատութեան բացման օրն: Երբ իրեն համար յատկացեալ դահը բազմեցաւ, այն նորօրինակ դահլիճին մէջ, այն ընտիր և բազմազան բազմութեան վրայ իւր ակնարկը պտըտցնելով, Ն. Վեհափառութիւն կանգ առաւ այն կողմ ուր հնդիկ փոքր վեհապետք և իշխանք, ոմանք իրենց զաւակներով, բազմեր էին, և գլխի մասնաւոր շարժումով մը ողջունեց զանոնք: Մեկնելու պահուն, մի առ մի անոնց ձեռները թօթուեց, պատիւ մը զոր ուրիշ հրաւիրեալներուն զլացած էր, այնքան մեծ էր անոնց թիւը: Թագուհին շատ կը սիրէ իւր հնդիկ հպատակներ: Անոնց լեզուն ուսած է: Զանոնք ստէպ Լոնտոն կը հրաւիրէ: Իւր որդիքը զըրկած է զանոնք իրենց երկրին մէջ ճանչնալու, և իւր անձնական պահակազօրաց և սպասաւորաց մէջ միշտ կան ընտիր հնդիկներ, որք իրենց բարեկազմ հասակով և կորովի երեւոյթով սքանչացում կը պատճառեն նոյն իսկ Անգլիացւոց մէջ, որք սկովտացի լեռնականաց (Highlanders) հսկայակազմ զինուորներէն բաղկացեալ այն անուանի պահակագունդն ունին:

ՅԻՍՈՒՆ ԵՒ ՄԷԿ ՕՐ՝ ՁԵԱՆ ՏԱԿ. —Մոսքուայի նահանգին Գոկորոտսքա գիւղին մօտ Ալեքսանդրին Շիզքին անուն տասն և եօթն տարեկան գեղջուկ աղջիկը տարօրինակ արկած մը անցուցած է վերջերս: Իրիկուն մը յարդի դէզի մը վրայ ինկեր է յոգնած և քունը տարեր է: Արթննալուն, տեսեր է որ ձեան թանձր խաւ մը ծածկեր է զինք, քանի մը ոտք բարձրութեամբ: Չէ կրցեր ձեան մէջէն դուրս ելնել, և յարդին ու ձեան մէջտեղ թաղուած մնացեր է ճիշդ յիսուն և մէկ օր, իւր միակ սնունդն ըլլալով քանի մը չոր հաց զոր իւր վրայ կը կրէր: Օգնութեան համար արձակած աղաղակները չեն լսուեր: Երբ վերջապէս կը գտնեն զինք, սաստիկ նիհարցած, մահամերձ էր, և օրերով խնամել պէտք եղաւ ամենայն փափկութեամբ, մինչեւ որ ինքզինք գտաւ: Շատ չէ մսեր, միայն քանի մը անգամ դող եկեր է վրան: Ամենէն աւելի անօթութենէ տանջուեր է: Հացի վերջին պատառն սպառելէն ետեւ, ձիւն ծծելով ապրեր է: Մահուան տագնապներ անցուցեր է ամեն անգամ որ ինք ուրիշներուն ոտքի ձայնը լսեր է բայց անցորդներն իւր խեղդուկ ձայնը չեն լսեր:

ՌՈՒՍԻՈՅ բազմամարդութիւնն 1890 ին 116 ու կէս միլիոն բնակիչ էր: 1890 տարւոյն մէջ 5,227,118 ծնունդ և 3 միլիոն 790,681 մահ պատահեր է: Առողջապահական վարչութիւնն որ այս վիճակագրութիւնը կատարած է, կ՚ըսէ թէ իւր ծախքը նոյն տարին 25 ու կէս միլիոն րուբլի եղաւ: Բժշկութեան օգնութեան դիմող հիւանդք նոյն տարին 23 ու կէս միլիոն հոգի եղան, այսինքն՝ առ 1,000 հոգի 230 հիւանդ: Այս բժշկական օգնութիւնն անոնց ընծայեցաւ 3,969 հիւանդանոցներու մէջ որք 96,167 անկողին ունին, այսինքն՝ մէկ հիւանդանոց 60,000 բնակչի համար և մէկ անկողին 1,900 բնակչի համար: Քաղաքային կարգին մէջ բժիշկք 10,805 հոգի են, որոց հետ կան նաեւ 11,959 օգնական վիրաբոյժներ երկու սեռէ և 7,267 մանկաբարձ կիներ, որով Ռուսիոյ մէջ 10 հազար 800 հոգի մէկ բժիշկ կ՚ունենայ, 9,900 հոգի մէկ օգնական վիրաբոյժ և զաւակ ծնելու կարող 4,000 կնոջ համար մէկ մանկաբարձ կ՚ըլլայ:

ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ Հանրապետութիւնը ժամանակէ մ՚ի վեր կը բանակցի իւր եւրոպացի առնելիքատէրներուն հետ, որոց մեծագոյն կեդրոնն է Լոնտոն, ընդ նախագահութեամբ Լորտ Ռոշիլտի: Արժանթին հիմա կը պահանջէ որ իւր պարտուց վրայ 1 առ 100 տոկոսէ վեր չըլլայ, և այն ատեն կը խոստանայ վճարումները կանոնաւոր ընել:

ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ Պանքաներէն վնասեալ անձանց ապահովագրութեան վրայ, Թայմզ կը գրէ իւր վերջին սեղանաւորական տեսութեան մէջ. —Երէկ գրեցինք թէ Աւստրալիոյ Պանքաներուն դրամ յանձնող անձինք որք իրենց դրամն ապահովագրած էին՝ բան չպիտի կրնան պահանջել ապահովագրող ընկերութիւններէն, եթէ վերակազմուող Պանքաները առանձնաշնորհեալ պարտաթուղթեր ընդունելով իրաւախոհ ըլլան: Այսօր ալ կը լսենք թէ ապահովագրական ընկերութիւնք, կամ անոնցմէ ոմանք, ծանուցած են թէ այս մասին իրենց ունեցած իրաւունքին վրայ չպիտի պնդեն, ուստի և ապահովագրութեան մուրհակներն ընդունելի և վաւերական պիտի ըլլան Պանքաներուն վերակազմութենէն ետքն ալ:

ԵՈՐՔԻ ԴՈՒՔՍԸՆ ԵՒ ՄԷՅ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ. —Եորքի դուքսն, երկրորդ որդի Կալլէսի իշխանին, արդէն մի քանի տարի յառաջ համակրած էր Մէյ իշխանուհւոյն, որ ապաքէն ազգական է իւր ընտանիքին: Բայց որոշուած ըլլալով որ գահաժառանգին որդին անգլիացի իշխանուհւոյ մը հետ ամուսնանայ, և այս իշխանուհին յարմարագոյն նկատուելով, պետական նկատմունք հարկաւոր կ՚ընէին որ Եորքի դքսին երէց եղբայրը՝ վաղամեռիկ Քլէրէնսի Դուքսը նշանուէր անոր հետ, և այսպէս եղաւ: Մէյ իշխանուհին ինքն ալ, ինչպէս իւր ծնողք, Եորքի Դքսին վրայ մեծ համարում ունէին. բայց Քլէրէնսի Դքսին հետ նշանախօսութիւնն, իբրեւ յարմարագոյն դէպքն, այն ատեն գոհութեամբ ողջունեցաւ ամենուստ: Խեղճ իշխանին վաղահաս մահն այնպէս բերաւ սակայն որ Մէյ իշխանուհին նորէն Եորքի դքսին վիճակեցաւ: Կայսերական Հաստատութեան բացման օրն արքայական թափորին մէջ Թագուհիէն ետքն ամենէն աւելի ուշադրութիւն գրաւող եւ ամենէն աւելի խանդավառութեամբ ընդունուող անձնաւորութիւնն եղաւ Մէյ իշխանուհին, որոյ սուգը ժողովրդային սուգ մ՚եղած էր, և հիմակ իւր անկեղծապէս սիրած մէկ իշխանին հետ նշանախօսութիւնն ոչ նուազ հաւանութեամբ կ՚ընդունուի:

ԼՈՒԻԶ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ, Վիքթորիա Թագուհւոյն դուստրն, որ Ն. Վեհափառութեան արձանը շինած է, այս պահուս Իտալիոյ մէջ գեղարուեստական պտոյտ մը կ՚ընէ, յորմէ դարձին ի Լոնտոն անգամ մ՚եւս աչքէ պիտի անցունէ իւր շինած արձանին, որոյ բացումն, ինչպէս ծանուցուեցաւ, Թագուհին անձամբ պիտի կատարէ, ի դարձին Պէլմորըլի սկովտական ամարանոցէն:

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (11)

ԼՈՒԻ ՏԱՔՕԼԻՕ

ԻԺՕՐԻ ՋԱՂԱՑՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Ա.

ՀԱՐՑԱՔՆՆԻՉ ԴԱՏԱՒՈՐԸ

«Ըսել ուզեցի թէ դուք ձեռք առնելու էք այս երկու խուզարկութիւններուն տնօրէնութիւնը:

—Քանի յառաջանանք այնքան կացութիւնը կը կնճռոտի, այս խորհուրդին մէջ անյաղթելի դժուարութիւններ կը նշմարեմ: Այսպէս, առաջին քայլիս կանգ պիտի առնեմ, վասնզի անկարելի պիտի ըլլայ գտնել բաւական ճարպիկ և մանաւանդ բաւական ապահով մարդեր որոց կարենամ յանձնել երկու փափուկ պաշտօններ:

—Շատ աղէկ... եթէ Պ. դատաւորը թոյլ տայ, իրեն պիտի ցուցնեմ միջոցը այս երկու քննութիւններն յանձնելու ինձ ծանօթ ամենէն զօրեղ մարդուն:

—Ո՞վ է այդ մարդը:

—Ժաք Լօռան, նախկին պետն ոստիկանութեան, այսօր հանգստեան կոչուած:

—Մեռած կը կարծէի:

—Այո, դիտմամբ ինքզինքը մոռցունել տուած է. գրեթէ երեսուն տարի խառնուած է անանկ ծանր դէպքերու որ լսած եմ անոր քանի անգամ ըսելը. «Չպիտի թողուն որ անկողնիս մէջ մեռնիմ և մահ կը կեղծէ երկար ապրելու համար, յարեց ոստիկանը իբր հետեւութիւն: Եւ իր կատակաբանութեան վրայ ուրախ զուարթ, այն լուռ քրքիջներէ մին արձակեց որ յատուկ է ոստիկաններուն և եղեգով ձուկ որսացողներուն:

—Եւ դուք կրնա՞ք յարաբերութեան դնել զիս անոր հետ, պատասխանեց հարցաքննիչ դատաւորը, որ չտեսնել ձեւացուց իր ստորակարգեալին խնդուքը:

—Այսինքն թէ, պարոն դատաւոր, Փարիզ հասնելնուդ պէս Ժաք Լօռան ձեր տունը պիտի ներկայանայ, եթէ հաճիք ձեր հասցէն տալ ինձ:

—Տակաւին հաստատուած չեմ ի Փարիզ, և Մեթրօբօլիդէն-Օթէլ գացի, ընդհանրապէս հոն կ՚իջեւանիմ:

—Լաւ, պատասխանեց ոստիկանը ակռայներուն մէջէն կրկնելով հասցէն, չպիտի մոռնամ, և այս իրիկուան սուրհանդակը թուղթ մը պիտի տանի իմ նախկին տիրոջս:

—Ամենն այս չէ, շարունակեց տը Մարսէյ պահ մը խորհրդածութենէ ետքը, բայց արդարանալի պատճառ մը պէտք է ինծի՝ հեռանալու համար Իժօրէն, քանի որ ծանուցած էի թէ միտք ունէի ամիս մը մնալ հոս:

—Պարապ տեղը մի՛ նեղէք ուղեղնիդ, վաղն առտու ընդունուած նամակ մը մէկէնիմէկ Փարիզ պիտի կանչէ զձեզ. պարզ է այս, ամեն բանի կը պատասխանէ եւ կարօտ չըլլար բացատրութեան:

—Աւելի աղէկ կ՚ըլլար կասկած չարթընցնելը:

—Բայց, պարոն, չէ՞ք մտածեր ուրեմն, ըսաւ Լիւս որ ամեն բանի պատասխան ունէր, թէ քանի որ մեր հակառակորդները կատարելապէս գիտակ են մեր նպատակներուն, քիչ կարեւորութիւն ունի՝ մեր մեկնման պատճառներու մասին զանոնք սխալեցնել ջանալը:

—Այս անգամ, պարոն Լիւս, պատասխանեց դատաւորն հպարտութեան չեշտով մը, ձեր սրամտութեան թերութիւնը կը բռնեմ:

—Ուրախ կ՚ըլլամ, պարոն դատաւոր, և արդէն շատ չեմ զարմանար:

—Դուք չըսի՞ք ինծի թէ Ֆռօլէրի, — ընդունելով որ ինքն ըլլայ, — և Պուառօններու վրայ առաւելութիւն մը ունէինք զոր շատ մեծ կը նկատէինք, և այս առաւելութիւնն ալ սա է որ ո՛չ կարծեցեալ փոխ-ոստիկանապետը ոչ ջաղացպանները չեն գիտեր թէ մենք հասկցած ենք հայր Ֆրանսուային ո՛վ ըլլալը:

—Իրաւ է. ասկից զատ, միտքերնուն չեն անցուներ թէ մենք գիտենք իրենցմէ ճանչցուելնիս, բան մը որ նպաստաւոր է մեզ համար:

—Է՛հ ուրեմն, պարոն Լիւս, չէ՞ք վախնար որ իմ մեկնումիս համար մէջ բերուած պատճառը զարմանք առթէ անոնց, մտածեն և հետեւցունեն թէ մենք ճանչցած ենք Ֆռօլէրը և թէ զգացած ենք մեր ալ ճանչցուիլը:

—Շնորհաւորութիւններս, պարոն դատաւոր:

—Ուստի կարծեմ հարկ է որ կարելի եղածին չափ այն գիտակցութեամբ ձգենք զանոնք թէ մեզի նկարիչ կարծելնուն համոզուած ենք, ապա թէ ոչ, ինչպէս դուք շատ աղէկ ըսիք, պարոն Լիւս, երկուքս ալ գործ մը չունինք հոս ընելիք, և այն ատեն հետեւապէս ամեն նախազգուշութիւն ի գործ դնելու ենք պէտք եղածին պէս կատարելու համար մեր դերերը:

—Ամեն կերպով յաղթուեցայ, պարոն դատաւոր:

—Մարդ ամեն բան չի կրնար մտածել, պատասխանեց դատաւորը, գոհունակութեան յայտնի զգացումով մը:

Պ. տը Մարսէյ, հարցաքննիչ դատաւոր Փարիզի դատարանին, ոստիկանութեան գործակալի մը իր խելացութեան մասին գաղափար մը տուած ըլլալուն նոյնքան հպարտ էր որքան եթէ նոյն իսկ դատական նախարարին տուած ըլլար:

—Տասն անգամ իրաւունք ունիք, պարոն դատաւոր, որչափ մեր միտքը տանջելու երեւոյթ ունենանք, այնչափ Ֆռօլէր և Պուառօնները պիտի կռահեն թէ հասկցած ենք մեր ճանչցուիլը:

—Ուրեմն ապահո՞վ էք թէ չէք խաբուած, պարոն Լիւս, երբ դղեակի պահապանին կուտաք միշտ փոխ-ոստիկանապետի անունը:

—Իմ վրաս ապահով եմ, պարոն դատաւոր:

—Ուրեմն հայր Ֆրանսուան ճիշդ Ֆռօլէ՞րն է:

—Ինչպէս ես Լիւսն եմ, պարոն դատաւոր:

—Լաւ. անանկ վստահութիւն ունիմ ձեր վրայ որ ա՛լ բնաւ չեմ տարակուսիր... Ըստ ձեզ, ի՞նչ պատճառ օգտակար կ՚ըլլայ տալ իմ բացակայութեանս:

—Կաընպալը գիտէ՞ք:

—Երբեք առիթ չեմ ունեցած այդ քաղաքն այցելելու, շարժառիթն աղէկ կ՚երեւայ ինձ:

—Զբօսաշրջիկներ, և որ աւելին է, նկարիչներ պէտք է փափագին ուխտաւորութիւն մը ընելու ի Կռանտ-Շարթրէօզ, խնդիրն այսպէս ներկայացնելով, մենք բոլորովին լուրջ պատճառ մը ունենալու երեւոյթը կ՚առնենք: Ուստի, այսօր իսկ կը հաղորդենք մեր բաղձանքը, տեղեկութիւններ և քանի մը խորհուրդներ առնել կը ձեւացնենք... Եւ վաղը կը մեկնինք, ի՞նչ կ՚ըսէք:

—Ես նորէն կ՚առնեմ իմ չեզոք դերս, պարոն Լիւս, և նորէն ձեզ կը թողում գործելու տնօրէնութիւնը:

—Սէն-Ռանպէր հասնելնուդ Փարիզի կառախումբը կը նստիք, և ես առանձին հոս կը դառնամ, ծանուցանելով թէ լուր առնելու համար ձեր կողմէ ձեր ընտանիքին քաշուած հեռագրի մը վրայ հրաման ընդունած էք անմիջապէս ետ դառնալ կարեւոր գործերու համար:

—Կարծեմ այդ բացատրութիւն աւելի հաւանականութիւն կ՚ընծայէ, գէթ մեր հակառակորդները պիտի տեսնեն թէ մենք ուղեղնիս յոգնեցուցինք յարմար պատճառ մը գտնելու համար իրենց, բայց դո՞ւք ի՞նչ պիտի ընէք հոս. առանձին պիտի մնաք, անոնց ծուղակներուն, անոնց վրիժառական փորձերուն ենթակայ. թշնամի մը անհետացնելու փափագն պիտի դիմանա՞ն, չէ՞ք վախնար որ հայր Պլէզի բախտին վիճակակից ըլլաք ձեզ:

—Ոչ, պարոն դատաւոր, երբ միասին ըլլանք՝ վախնալու ենք անոնցմէ. մէկտեղ անհետացնելով մեզի, ապահով կ՚ըլլան անտիժ մնալուն, գէթ կրնան այնպէս կարծել, քանի որ մեր երկուքին հետ կը մեռնի գաղտնիքը զոր կը ջանանք երեւան հանել. եթէ մինակ մնամ, անոնք բաւական խելացի են՝ իմ կեանքիս դէմ չնիւթելու համար, իմ անհետացումս ձեզի համար նոր ապացոյց մը կ՚ըլլայ անոնց յանցապարտութեան, և անոնք այնքան միամիտ չեն որ ստուգութեան փոխեն ձեր կասկածները:

—Ձեր փաստը շատ բանաւոր է:

—Պարոն դատաւոր, ըսաւ յանկարծ ոստիկանը, մէկէնիմէկ գաղափար մը եկաւ միտքս:

—Ի՞նչ:

—Խենդութիւն պիտի համարիք զայն, վասնզի պարզ երկիւղի մը վրայ միայն կը հիմնուի:

—Աւելի աղէկ:

—Լա՛ւ ուրեմն, եթէ ինծի հաւատ կ՚ընծայէք, մէկուն չիմացունենք ձեր մեկնումը:

—Բացատրեցէք ձեր միտքը:

—Կայծակի պէս գաղափար մը անցաւ միտքէս... որ կ՚ըսէ թէ մեր կասկածած ոճրին մեղսակիցները պիտի հասկնան ձեր բացակայութեան նպատակը, ինչ ալ ըլլայ անոր շարժառիթը. իրենց անձնապահպանութեան բնազդէն մղուած՝ ծուղակ մը չպիտի լարե՞ն՝ անհետ ընելու համար մեզի, և այսպէս մէկ հարուածով ձեռք բերեն լռութիւն և անպատժութիւն:

(Շարունակելի)

Ի ՓԻԼԻՊԷ, Զարիֆիօն յունական վարժարանին մէջ, աշակերտ մը որ սաստիկ մելամաղձոտ էր, միտքը կը դնէ ինքնասպան ըլլալ, բայց որովհետեւ շատ կը սիրէր իր մէկ դասընկերը՝ Ռոսէդօ անուն՝ կ'ուզէ որ զայն ալ իր քով թաղեն, մահուան մէջ եւս իրենց ընկերակցութիւն չխզուելու համար։ Ուստի, ատրճանակ մը պահելով իր գրպանին մէջ, ուսումնարանին մէջ կը պարպէ իր ընկերոջ ականջին, և տեսնելով որ կ'իյնայ, զէնքն իր վրայ կը դարձնէ, և թէպէտ ընկերք իր ձեռքը բռնել կ'ուզեն, բայց բուռն շարժմամբ մը անոնց ձեռքէն ազատելով, իր գլխուն կ'ուղղէ հրազէնն և կը մեռնի։ Իր վրայէն կ'ելնէ տոմսակ մը, ուր խեղճը կը յայտնէր իր փափաքը թէ Ռոսէդօն ալ իր քով թաղեն։ Արդ, Ռոսէդօ հրաշիւք իմն զերծ կը մնայ մահուընէ։ Գնտակն ականջին տակէն կը մտնէ, ներս կ'անցնի առանց ծնօտը ջախջախելու և հակառակ կողմէն՝ ականջին ետեւէն կ'ելնէ, առանց ներքին վէրք պատճառելու, որով Ռոսէդօ 10 օր ետքը կ'առողջնայ։

ՖՐԱՆՍԱՑԻՔ Ի ՍԻԱՄ.—Գաղթային խորհրդական Պ. Տէլքասէ ծանոյց թէ ֆրանսական հրամանատարութեան տակ գտնուող աննամեցի սրսորդ զօրաց գումարտակ մը, որ Մէքօն գետին վրայ գնովէ գրաւած էր առանց դիմադրութեան բախելու, հիմակ հոն պաշարեալ կը մնայ. զի Սիամցիք այս գումարտակին ուտեստ տանող զինուորական կարաւանը բռնած են։ Վաշտ մը ղրկուած է պաշարեալ գումարտակն ազատելու։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ընտրական պայքարին մէջ իբրեւ նոր երեւոյթ մը կը նշմարուի որ Պաւիերայի ամենէն աւելի տարածեալ Ֆաթէրլանտ կաթոլիկ թերթը կը գրէ թէ «Զինուորական ծրագրին քուէարկումը Բրուսիոյ միայն օգտակար պիտի ըլլայ։ Եթէ առաջիկայ պատերազմին մէջ թշնամին յաղթէ Գերմանիոյ, անշուշտ պիտի խնայէ Պաւիերայի, շահ ունենալով յարգելու Պաւիերայի արդի դիրքը։ Մինչ եթէ Գերմանիա յաղթական ելնէ, Բրուսիա պարզ գաւառ մը պիտի դարձունէ զՊաւիերա, ինչպէս ըրաւ զՀանովէր։ Հետեւապէս, մեք շահ չունինք զինուորական ծրագիրը քուէարկելու։»

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ հինգշաբթի օր, Տեառն մերոյ Ս. Համբարձման տօնին առթիւ, Նորին Բարձր Սրբազնութիւն՝ Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի Ս. Փրկիչ եկեղեցւոջ, վասն հոգւոյ հանգուցելոյ հաստատութեանս Մեծանուն հիմնադրին՝ Պէզճեան Ցարութիւն Ամիրայի, նաեւ այլոց բարերարաց։

Արդ, ներկայիւս կը հրաւիրուին բարեպաշտ ազգայինք նոյն սուրբ կրօնական արարողութեան ներկայ գտնուիլ ի մխիթարութիւն հարիւրաւոր պատսպարելոց։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի.

Վ. Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Յ. ՊԷԿԵԱՆ Բ. Յ. ԽՍԹԱՆՊՕԼԼՈՒԵԱՆ

Ծանօթ.— Հոգաբարձութիւնս բարեպաշտ ժողովրդեան դիւրութեանն համար, Երկաթուղւոյ Վարչութեան հետ բանակցելով, վաղը հետեւեալ կառախումբերն Հիւանդանոցի հանդիպակաց պարտիզին առջեւ պիտի կենան։

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

	Ըստ եւրոպացւոց		Ըստ Թրքաց	
Թիւ	ժամ	րոպէ	ժամ	րոպէ
8	6	10	10	45
10	7		11	35
12	7	30	12	5
14	8	56	1	30
20	10	30	3	5

Ազգ. Վերոյիշեալ 5 կառախումբերէն զատ 18 կառախումբ եւս կայ, որք Սիրքէճիէն կը մեկնին և մինչեւ Եէտի-գուլէ կերթան. իսկ կէս օրէն վերջը, ըստ թրքաց՝ 6, 4էն մինչեւ 1, 11 տասնեւերկու կառախումբ կայ Եէտի-գուլէէն Սիրքէճի երթալու համար։

Կրօնական ժողովը երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Ցովհաննէսեանի. ժողովը զբաղեցաւ կարգ մը անհատական խնդիրներով։

Տնտեսական Խորհուրդն ու Կտակաց Հոգաբարձութիւնը միացեալ նիստ գումարելով երէկ ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ զբաղեցան՝

1. Գափամաճեան հանգուցեալ Ցարութիւն էֆ.ի նուիրատուութեան առթիւ Գումգաբուի գրոց և Նառլը-գաբուի Թաղ. Խորհրդոց միջեւ ծագած խնդրոյն և յետ խորհրդակցութեան որոշեցին կարեւորն յայտագրել Ազգ. Վարչութեան։

2. Կտակաց Հոգաբարձութիւնը Ազգային վագֆներու մատակարարութեան մասին հրահանգ մ'ալ ծրագրած լինելով՝ յօդուած առ յօդուած կարդացուեցաւ և ընդունելի գտնելով՝ որոշուեցաւ մատուցանել Ազգ. Վարչութեան ի վաւերացումն։

3. Ուրիշ քանի մը կտակային խնդրոց վրայ ինչ ինչ խորհրդակցութիւններ կատարելով կարեւորն տնօրինեցին։

* * *

Ցեառն Տնտես. Խորհուրդն առանձին նիստ կազմելով՝ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1. Էյուպ Ս. Եղիա եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդն եկեղեցւոյ ու դպրոցին անհրաժեշտ պիտոյից հայթայթման համար առաջարկած լինելով թաղին աղջըկանց վարժարանի մէջ պատրաստեալ ձեռագործներն 4000 ղրշ.ի փոխարէն վիճակահանութեան դնել, յայտագրուեցաւ Վարչութեան՝ ձեռնհաս իշխանութենէն արտօնութիւն ստանալու համար։

2. Գուրուչէշմէի Եկեղեցւոյ անցեալ 1892 տարւոյ մատակարարութեան հաշուեցոյցն հաղորդուած լինելով՝ յանձնուեցաւ Նկր. համարակալութեան ի քննութիւն և ի տեղեկագրութիւն։

3. Տիվրիկի Ս. Ներսէսեան վարժարանի յետադէմ վիճակին նկատմամբ տեղէն եկած գրութիւնը կարդացուելով՝ յանձնուեցաւ Ուսումնական Խորհրդոյ ուշադրութեան։

4. Աղաալըի Եկեղեցւոյ սեպհական մի կարեւոր կալուածին նորոգութեան ծախուց հայթայթման համար վաճառելի անօթները Նախորդ Նստի որոշման համաձայն Պատրիարքարան բերուած և քննուած լինելով, որոշուեցաւ տեղեկագրել Ս. Պատրիարք Հօր և նոյն անօթից վաճառման արտօնութիւն խնդրել։

Ցաջորդ նիստը պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի, մայիս 12, ի Ղալաթիա, ժամ 3էն 7։

Փաստաքէն կը հաղորդեն թէ տեղւոյն ազգ. վարժարանի վերաշինութիւնն, որ արտօնուած է կայս. Իրատէով, ի մօտոյ պիտի սկսի։ Այդ վերաշինութեան ծախքն, ինչպէս կը լսուի, ստանձնած է տեղացի կրթասէր ազգային մը։

Հրեայ աղջիկ մը աղերսագրով մը Ազգ. Պատրիարքարանի դիմած և քրիստոնէութիւնն ընդունելու փափաք յայտնած էր։ Կրօնական Ժողովը մերժեց հրէուհւոյն խնդրագիրը։

Աւետիս էֆ. Պօլօլեան, Օննիկ էֆէնտի և Տիկին Էլիզա Վարժապետեան, Վահան էֆ. Պօլօլեան, Օր. Նուարդ Պօլօլեան, Ցարութիւն էֆ. և Տիկին Մարի Թիւյսիւզեան և համայն Պօլօլեան ընտանիքը խորին ցաւով կը ծանուցանեն թէ իրենց ամուսին, մայր և քոյր՝

ՏԻԿԻՆ ՏԻՐՈՒՀԻ ՊՕԼՕԼԵԱՆ

յանկարծական կերպիւ կնքեց իր մահկանացուն իր բնակարանին մէջ, ի Բանկալթի, ի խոր սուգ համակելով իր ամուսինը, զաւակունքը, եղբայրն և համայն պարագաները։

Ցուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի մայիս 6, հինգշաբթի, միջօրէէն յետոյ ժամ 9 ու կէսին, ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոջ Բերայի, ուր արդէն փոխադրուած է հանգուցեալ Տիկնոջ մարմինն, որ պիտի տարուի Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը։

Ազգականք և բարեկամք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ։

Բերա 5 մայիս 1893

Այն անձինք որք չեն ստացած սոյն մահազդը Ազգէն, կը խնդրուի որ ներկայս նկատեն իբր այն։

Վաղը, հինգշաբթի, Արեւելք չի հրատարակուիր, ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ տօնին պատճառաւ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Ատանայ նահանգին Մէքթուպճի անուանեցաւ Ֆէհմի էֆէնտի, Մէքթուպճի Արչիպելագոսի կղզեաց նահանգին, և իրեն յաջորդեց Րաիֆ էֆէնտի, Մէքթուպճի Ատանայի։

Հօրան գաւառին (Սուրիա) կառավարիչ անուանեցաւ Ճաֆէր պէյ, կառավարիչ Մէնիճէյի։

Մէնիճէյի (Հալէպ) կառավարիչ անուանեցաւ Թահիր պէյ, կառավարիչ Եդեսիոյ։

Եդեսիոյ կառավարիչ անուանեցաւ Եահեա Նիւզհէթ պէյ, նախկին կառավարիչ Միւնթէֆիքի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ՝ Ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Լաճէմ պէյի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բեդրապուրկի պարսկական դեսպան Միրզա Մահմուտ խանի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան առաջին քարտուղար Ալիթաքի խան Նէվվապի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ Բեդրապուրկի պարսկական դեսպանատան գործակատար Միրզա Իսհաք խանի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան բժիշկ Պ. Մաքիրմանի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ աւստրիական Աւէէ և Վէնէ շոգենաւերուն հրամանատար Պ. Պ. Նիքօլա Բօվաչէվիչի և Ճիվանի Պօյանովիչի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Դ. զօրաբանակին հրամանատար Մէհմէտ Զէքի փաշայի կնոջ։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարար Վսեմ. Հասան փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ն. Վսեմութիւն կայս. պալատէն ելնելով Իստրէբի Մախսուսէի պաշտօնատունը գնաց և երկուքուկէս ժամու չափ զբաղեցաւ նոյն վարչութեան վերաբերեալ գործերով։

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ԿՈՅՈՒՂԻՆ. — Վեհ. Սուլթանն հրամայած է տեղեկագրով մը իրեն մատուցանել՝ Գասըմ Փաշայի կոյուղիները մաքրելու մասին ցարդ կատարուած խորհրդակցութեանց արդիւնքը. կայս. սոյն իրատէն հաղորդուած է Ներքին գործոց նախարարութեան։

ԴԵՂԱՐԱՆՔ. — Այս աւուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակուած պաշտօնական յայտարարութիւն մը հետեւեալ որոշումները կը հաղորդէ ի մասին դեղարանաց.

Իւրաքանչիւր դեղագործ երբ դեղարան մը բանալ ուզէ, պէտք է որ առնուազն հարիւր ոսկւոյ դեղ և դեղագործական գործիներ ունենայ՝ ի բաց առեալ դեղարանին մէջ գտնըւած դարակներն. առանց այդ պայմանին դեղարան բանալու արտօնութիւն չպիտի կրնայ ստանալ։ Այս որոշում գործադրելի է նաեւ հին եւ նոր դեղարաններու, նոր բացուելիք դեղարաններու, ու և է պատճառաւ փակուած և յետոյ վերստին բացուելիք դեղարաններուն ինչպէս տեղէ մը ուրիշ տեղ փոխադրուելիք դեղարաններուն համար։

Անպատճառ ամեն դեղարանի մէջ պիտի գտնուին այն դեղերն, որք դեղագործաց արհեստապետներուն և քաղաքային բժշկական ժողովին կողմէ պատրաստուած ու կայս. կառավարութեան կողմէ ընդունուած տումարին մէջ նշանակուած են։ Դեղարանաց քննիչներուն հրաման տրուած է որպէս զի յառաջիկայ յունիս ամսոյն դեղարանաց մէջ կատարուելիք խուզարկութեանց ատեն վերոյնշանակեալ դեղերը գտնուին դեղարանաց մէջ։

Այն դեղագործք, որք չունենան տումարին մէջ նշանակեալ դեղերն, ըստ օրինի պիտի պատժուին։ Այդ տումարէն մէկ մէկ օրինակ հաղորդուած է բոլոր դեղագործներուն։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Վսեմ. նախարարը Պ. տը Ջօկէալին հաղորդած է ի Բարիզ, մէկ միլիոն օսմ. ոսկւոյ փոխառութեան պայմանագիրը, որպէսզի Թէնպէքիի ընկերութեան ընդհ. տնօրէնը ստորագրէ զայն։ Պ. տը Ջօկէալ աճապարանօք մեկնած ըլլալով Կ. Պոլսէն, չէր կրցած կատարել այս գործողութիւնը։

ՈԳԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻՔ.—Երեսուն տարի առաջ հրատարակեալ կանոնագրով մը համաձայն՝ մայրաքաղաքիս մէջ ոգելից ըմպելիներ պատրաստելու համար Ռուսիայէ, Ռումանիայէ և այլ երկիրներէ բերուած ալքոլներէ մինչեւ 2000 օխային տուրքը կանխիկ կ'առնուի, մինչեւ 4000 օխային համար երկու ամիս պայմանաժամով և անկէց աւելի եղողներուն համար երեք ամիս պայմանաժամով։ Այդ դիւրութեան շնորհիւ՝ Թուրքիոյ մէջ հաստատեալ ոգելից ըմպելեաց գործարանք սկսած էին զարգանալ։

Ցետոյ, այդ տրոց գանձումն իբրեւ մին վեց անուղղակի տրոց՝ Հանրային Պարտուց Վարչութեան յանձնուած ըլլալով, այս վերջինն սկսած էր տուրքը կանխիկ առնուլ՝ ալքոլի քանակութիւնն որչափ որ ալ ըլլար, սակայն գործարանատէրերու կողմէ եղած դիմումի մը վրայ վարչութիւնն որոշած էր իւրաքանչիւր գործարանի միայն ութսուն ոսկւոյ համար երկու ամիս պայմանաժամ տալ։

Գործարանատէրք սոյն որոշումն ալ անբաւական նկատելով դիմած են Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որ Պետական Խորհրդոյ յանձնած է այդ խնդիրը։ Նոյն Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղն՝ առ այդ տեղեկութեան ու երկրին շահուց համապատասխանող կարգադրութիւն մը ընելու համար իր երէկի նիստին հրաւիրած է Հանրային Պարտուց Վարչական ժողովոյ Նախագահ Պ. Պէժէն և բացատրութիւններ առած է։

Գործարանատէրք խնդրած են նաեւ տուրք մը առնուլ Ֆրանսայէն ու Աւստրիայէն բերուած ռումերէ ու քօնեաքներէ, որոնք ցարդ տուրք չառնուելով խիստ աժան կը ծախուին և տեղական արտադրութիւնք չեն կրնար մրցիլ անոնց հետ։

ՍՊԱՐԱՊԵՏ Բարձր. Րիզա փաշա անցեալ օր իր ներկայութեան կոչելով այն վաճառականներն, որք յանձն առած են զինուորական պիտոյքներու մատակարարութիւնը, առաջարկած է որ իրենց ընդունած գնոյն վրայ զեղչ մը ընեն, սակայն յանձնառու չեն համակերպած. Միայն Վսեմ. Աբիկ էֆէնտի Ունճեան ընդունած է Բարձր. Սպարապետին առաջարկած գինն, որով յանձն առած է ցորենի իւրաքանչիւր քիլէն 48 ղրուշ 25 փարայի և գարիի օխան ալ 19 փարայի տալ. Այդ կերպիւ տասն հազար ոսկիէ աւելի շահ մը ունեցած է խնամական գանձը։ Գնելի ցորենին քանակութիւնն է 75,000 քիլէ և գարիինը՝ երեք միլիոն օխա։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութիւնը տեղեկանալով որ մասնաւոր վարժարանաց մէկ քանիներուն մէջ երիտասարդ ուսուցիչներ կը դասախօսեն աղջկանց եւ նկատելով որ այդ պարագան օրինաց հակառակ է և միանգամայն անպատշաճ, հրաման տուած է նոյն վարժարանաց տնօրէններուն որ աղջկանց վարժարաններու մէջ դասախօսող երիտասարդ ուսուցիչք փոխուելով, անոնց տեղ կա՛մ կիներ կարգուին և կա՛մ բարի վարուց տէր տարիքոտ անձինք. Նոյնպէս այդ վարժարանաց մէջ կին պաշտօնեաներ գործածուին։ Մանչ տղայոց վարժարաններու համար պատրաստուած միաձեւ հագուստներն ալ նախ կրթական նախարարութեան ներկայացուին և անոր հաւանութիւնն առնուելէ յետոյ գործածուին։ Աշակերտուհեաց գլխի ծածկոցներն ալ համեստութեան սահմանին մէջ ըլլան եւ պարզ շինուին։

ԿԱՐՆՈՅ մէջ արմտոց թանկութեան դէմ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար կազմեալ յանձնաժողովն միշտ ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կը կատարէ և հարկ եղած միջոցներն ի գործ կը դնէ։ Ցանձնաժողովն կայսերական զինուորաց պիտոյից յատուկ ցորենն ու անոնց անասնոց յատուկ գարին հայթայթել մինչեւ որ դուրսէն բերուին։ Կարնոյ երեւելիներէն Պալլարեան Կարապետ էֆէնտի ու ընկերը Խաչօ էֆէնտի շուկային մէջ բազմաքանակ ցորեն ի վաճառ հանած են չափաւոր գնով։ Նոյնպէս Կարնոյ երեւելիներէն՝ վերաքննիչ ատենի անդամ Հաղիմ պէյ շուկային մէջ մեծ քանակութեամբ գարի ի վաճառ հանած է չափաւոր գնով։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Մետրապոլիտներու ժողովն իր երէկի նստին մէջ Սէլանիկի Մետրապոլիտ կարգեց Նասիլիչի Մետրապոլիտ Տ. Աթանասիօսն, փոխանակ Տ. Սօֆրոնիոսի, որ ծերութեանը պատճառաւ հրաժարած էր։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔ.—Դուանաներէն հասնելիք գումարներու մէկ մասին յապաղման պատճառաւ, վերջին ապրիլ ամսուան միջոցին Հանրային Պարտուց վարչութեան հասոյթք 11,000 էն 12,000 ոսկիի նուազում մը ցոյց կուտան։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Քարբերդի կուսակալութիւնը հեռագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան, թէ մայիսի առաջին օրուան իրիկունը նահանգին կեդրոնին մէջ երկու անգամ երկրաշարժի ցնցմունք զգացուեր են և թէ շրջակայներէն հեռագրաւ թէեւ տեղեկութիւն ուզուած է այդ կողմերն եւս պատահած ըլլալուն կամ չըլլալուն նկատմամբ, սակայն տակաւին տեղեկութիւն չէ առնուած։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.—Սէլանիկի մէջ Մէճիտիյէի կեղծ երկուքնոցներ ու քառասուն փարանոցներ տեսնուած ըլլալով, զայնս պատրաստողը ձերբակալուած է ու գործիներն ալ գրաւուած են։ Այդ կեղծ դրամներ պղնձէ պատրաստուած են և արծաթագօծուած։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ ուշադիր գտնուելով արգելուլ այդ կարգի կեղծ դրամներու շրջաբերութիւնն և ձերբակալել զայնս պատրաստողներն ու օրինաց տրամադրութեան ենթարկել։

ՈՂՈՂՈՒՄ.—Էնկիւրիի, Էսկիշէհրի և Նիկոմիդիոյ շրջակայից մէջ մէկ քանի օր տեղացող անձրեւներէն և լերանց վրայ գտնուած ձիւներու հալելէն գետերն յորդեր և շրջակայից բաւական վնաս պատճառեր են։ Պիլէճիկի կայարանին շրջակայ գիւղի մը պարտէզներն ողողուելով բաւական վնասուեր են։ Երկաթուղւոյ գիծերն ալ հեղեղներէն աւրուելով կառախմբոց երթեւեկութեան արգելք եղած են։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը անգլիական գործարանի մը յանձնարարած է հեռագրական թելերու յատուկ 3000 երկաթեայ գերաններ, որք մաս առ մաս մայրաքաղաքս կը բերուին։ Այդ գերաններ պիտի գործածուին Թուրքիոյ մէջ ի նորոյ հաստատելի հեռագրական թելերուն համար։

ՈՂՋ ԹԱՂՈՒԱԾ.—Մուսուլէն կը հաղորդեն հետեւեալ տարօրինակ դէպքը. Տեղացի երիտասարդ մը հիւանդանալով մեռեր է։ Իմամն և այլք հարկ եղած արարողութիւնները կատարելէ յետոյ մեռեալը թաղեր են։ Չորս հինգ ժամ յետոյ իմամը խօսակցութեան մը պահուն մեռեալին երիտասարդութեանը վրայ խօսելով ըսեր է թէ այնչափ առոյգ էր որ լուացած ատեն ձեռքը սրտին վրայ դնելուն դեռ կը բաբախէ եղեր։ Ներկայ գտնուողներն այս տարօրինակ յայտարարութեան վրայ անմիջապէս գերեզմանատուն փութացեր և գերեզմանը բանալով տեսեր են թէ մեռեալը պատանքը պատռեր, դագաղին փայտերը կոտրեր և ըստ երեւոյթին բաւական աշխատեր է դուրս ելնելու, սակայն վերջապէս շնչահեղձ եղեր է։ (Սապահ)

ՌԻՒՇՏԻ ՊԷՅ, որդի Ծովային նախարար Վսեմ. Հասան փաշայի, և Ալի Նաճի պէյ, որդի ծովային սպայակոյտի նախագահ Ֆաիզ փաշայի, երէկ իրիկուն Լոնտոն ուղեւորեցան տեղւոյն նաւային վարժարանաց մէջ իրենց ուսումը կատարելագործելու համար։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներէն հինգ հարիւրապետներ Պերլին, Վիէննա, Փարիզ և Լոնտոն պիտի ղրկուին իրենց ուսումը կատարելագործելու համար։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ որոշած է մէկ մէկ ոստիկան-զինուոր սպասցնել տալ Գարաքէօյի կամուրջին այն մասերուն վրայ, ուր կը մօտենան Վօսփորի շոգենաւք։ Այս որոշում տրուած է արգիլելու համար ժողովուրդն որպէս զի, շոգենաւերը չը մօտեցած դուրս չը նետուին, զի ինչպէս յայտնի է, յաճախ ցաւալի արկածներ կը պատահին այդ կերպիւ։

ՊԻԼԷՃԻԿԻ մէջ այս տարի խոզակի մրցման ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպուի։ Ցանձնաժողով մը կազմուած է նախապէս շերամաբոյծներու հունտերուն քանակութիւնը քննելու և տեղեկանալու թէ ո՛րչափ շերամ պիտի հասցնեն։

ՈՉԽԱՐՔ.—Երէկ Զմիւռնիայէն ու Պանտըրմայէն մայրաքաղաքս բերուեցան 4025 ոչխարք և 1420 գառնուկ։

Պ. ԼԷՈՆ ՀՕԶԷ, անդամ Ֆրանսական Կաճառին, մայրաքաղաքս հասաւ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆԱՑ վարչութեան նախագահ Վսեմ. Րիզա փաշա իր բնակութիւնը Հէյպէլի կղզին պիտի փոխադրէ, ուր քէօշկ մը վարձած է։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ Վսեմ. Րըզվան փաշա հրաման ուղղած է թաղապետական շրջանակաց, գործադրել վարձու կառքերու նկատմամբ պատրաստուած հրահանգը։

ԹՕՐՊԻՍՕ.— Գերմանիոյ Քիէլ քաղաքին Ճէրմանեա գործարանին մէջ ի հաշիւ կայս. կառավարութեան շինուելու վրայ եղող թօրփիլօնիերէ մին ճամբայ հանուած է դէպ ի Կ. Պոլիս։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Աշքի գիւղին ի Եէնի գաբու, Եօրկի ու Բօյիկօրօն անուն երկու մարդեր կռուի բռնուելով, Եօրկի դաշոյնի հարուածով ծանրապէս վիրաւորեց Բօյիկօրօն։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

—Սալըբազարի Մուսթաֆա, նախընթաց գիշեր, Անպարլը գիւղին մէջ ծանրապէս վիրաւորեց Սամաթիայի Միսաք անուն մարդ մը։ Մուսթաֆա փախած ըլլալով՝ ոստիկանութեան կողմէ կը փնտռուի։

—Երէկ առաւօտ Գարաքէօյի կամուրջին տուպաներէն միոյն վրայէն տղայ մը ծովը ինկաւ, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցաւ։

—Նախընթաց գիշեր Ախոռ Գաբուի մէջ Հասան անուն մարդ մը տան և հինգ կանգուն բարձրութիւն ունեցող պատէ մը վար ինկաւ և մէջքի ոսկորը կոտրեցաւ։ Հասան բժշկական վարժարանի հիւանդանոցը տարուելով թէեւ դարմանուեցաւ, սակայն երկու ժամ յետոյ մեռաւ։

ՔՕՆՔՕՐՏԻԱ

Քօնքօրտիայի տնօրէնութիւնը կը հաղորդէ մեզ, թէ այս գիշեր Ջէկ-Ջաք խումբը պիտի ներկայացունէ Ջըհանկիրնէրէ-[illegible] անուն մեծ բանթօմիմապալէթ մը։ Ուրիշ շահեկան խաղեր ալ պիտի կատարուին ու երգեր երգուին։

Մեր այսօրուան չորրորդ երեսին ծանուցումներուն մէջ կը հրատարակուի Համպուրկի Մ. Մ. Վալանթէն և Ընկ. հանրածանօթ դրամատան ազդը։ Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս ծանուցման վրայ։ Խնդիրը մասնաւոր ձեռնարկի մը վրայ չէ, այլ պետական վիճակահանութեան մը, զոր արտօնած և երաշխաւորած է կառավարութիւնն։

ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԱՏԱՂՁԵՂԻՆԱՑ ՈՒ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ
ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ՊՕԼՕԼԵԱՆԻ
Ի Ցէնի, Պօստա Ճատտէսի, Թիւ 18

Սոյն գործարանը, վարպետ արհեստաւորաց տնօրինութեան ներքեւ, կը պատրաստէ ատաղձագործութեան զանազան ճիւղերու վերաբերեալ ամեն տեսակ նիւթեր, կահկարասիք, դահլիճներու և սենեակներու յատուկ տախտակամած (Բառքէ) և այլն։ Նոյնպէս ամեն տեսակ փայտի վրայ բարակ փայտ փակցնելու (Քլաքաժ) կամ (Խուրլամա), նրբարուեստ սոսնձման և այլ գործողութիւնները։ Ցանձնարարութիւնք կ'ընդունուին և կը կատարուին յոյժ գոհացուցիչ եղանակաւ և ճիշդ ժամանակին։ Փայտերու չորութիւնն ու տեսակներու ընտիր հանգամանքը մասնաւորապէս յանձնարարելի են։ 555 7—10

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 16 Մայիս.— Պ. Տըվէլ ծանոյց նախարարաց խորհրդոյն մէջ թէ Սիամի ներկայացուցիչն ի Փարիզ ցաւ յայտնած է Հովէի դէպքին համար (տե՛ս Արտաքին Լրոց մէջ), որուն բոլորովին օտար է Սիամի կառավարութիւնը։

—Պ. Քառնոյի լեարդային տագնապն աղէկնալու վրայ է։

ՀՆՏԱԽՏ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ.—Քաղաքիս մօտ Շիֆպէք գիւղին մէջ, գործաւոր մը մեռաւ հնտախտական նշաններով։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԵԱՆՑ ՇԱՐՔ ՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Հօտսըն սեղանաւորական միջնորդն և առեւտրական երկու փոքր տուներ վճարումնին դադրեցուցին։—Թայմզ կ'ըսէ թէ 11 շաբաթէ ի վեր տեւող չորութիւնն անգլ. շատ մը երկրագործներու (ագարակատէրներու) կործանման պատճառ պիտի ըլլայ։

ՍԻՏՆԷՅ (Աւստրալիա).—Քօմմէրշըլ Պէնքըն Պըլճ. Պանքան վճարումները դադրեցուց։

ՊՐԻԶՊԷՆ (Աւստրալիա).— Քուինզլէնտ Նէշընըլ Պանք դադրեցուց վճարումները։ Պանք օֆ Նորթ Քուինզլէնտ եւս դադրեցուց վճարումները։

ՄԷՏԱՆ.—Ասուեղինաց գործարանի մը մէջ կաթսայի մը պայթմամբ, շէնքին մէկ մասը փլաւ, շատեր վիրաւորեցան կամ մեռան։

ԹՌՆՈՎԱ.— Մեծ Սոպրանիէն, որ Պուլկարիոյ Սահմանադրութեան մէջ առաջարկեալ բարեփոխումները վաւերացնելու համար գումարեցաւ, հանդիսաւոր նիստէն ետքը, զոր կատարեց իշխանին նախագահութեամբ և ներկայութեամբ իշխանուհւոյն, ձեռնարկելով իր դիւանին կազմութեան, Պ. Փէթքօֆ ատենապետ եղաւ 555 քուէով։ Ջահագնացութիւն մը եղաւ երէկ ի պատիւ իշխանին և իշխանուհւոյն, խուռն բազմութեան մասնակցութեամբ։ Իշխանը պատասխանեց արտասանեալ ճառերուն։

ՄԱՏՐԻՏ.—Երեք թօրփիլնաւեր պիտի ղրկուին Քուպա։ Նախարարական տագնապին լուրն հերքեց վարչապետ Պ. Սակասդա։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 5 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110 3/8
3 » Փարիզի		22 85

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի)		23 30
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուն	»	23 32
Կէս օրին	»	23 33 1/2
Թանզիմաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		— —
» ժամ 5ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառ. Միւն.	Սէրի	55
	»	32 75
	»	25

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 22
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	8 02
Պանք տը Բօնս	» »	5
Օսմ. Շըմէն տը ֆէր	» »	4 35
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	16 17
Թրամուէյ	» »	585
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	» »	500
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	89 1/4
Բաժնետոմս Լաւրիոնի		60

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 33
Անգլիական ոսկի	»	110 15
Մարք Գերմանական ոսկի	»	107 30
Իմբէրիալ	»	90 20
Քրիմիդ	»	51 18
Ռուպլ Թղթադրամ	»	8 72
Մէճ. արծաթ (տասը.)	»	107 30
Մանր արծաթ	»	103
Մէթալիք	»	96 20
Թասֆիյէ	»	— —
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 16 Մայիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97
» » 4 1/2 %	106 10
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	21 65
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	480
Բրիօրիթէ Թիւթ (1890)	— —
Օսմանեան Երկաթուղի	88 12
» Րէժիի բաժնետոմսեր	372 81
Պանք Օթոման	588 75
Քրէտի Լիօնէ	758 75
Իտալական Ռանթ 5 %	92 10
Եգիպտական միացեալ	— —
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 310
Օսմանիյէ Օսմանեան քոնսոլիտէ)	376 87

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Մայիս

Անգլ. քոնսոլիտէ	98 31
Օսմ. » Սէրի Դ.	21 43
» » » Ա.	55
» » » Բ.	32 75
» » » Գ.	22 37
Օսմ. փոխառութիւն 1871	97 50
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	94 86
Պանք Օթոման	13 37
Այտընի երկաթուղի	16 50
Դամասքոսի երկաթուղի	13
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	99
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Ռուսական (փոխառ. Ռուսիոյ)	105 50
Հելլենական	59 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 500

ՊԵՐԼԻՆ, 16 Մայիս

Օսմանեան Երկաթուղի	93 20
Օսմ. Րէժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 305
» Փարիզի »	80 70

ՎԻԷՆՆԱ, 16 Մայիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 10
» Փարիզի	48 97
Օսմանեան Րէժիի բաժնետոմսեր	180 50
» Երկաթուղի	49 50

ՆԱՄԱԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷ

ԻՇԽԱՆԱԶՈՒՆՔ ՅԱՐՈՒՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՇԻԿԱԿՕՅԻ· — ՆԱՒԱՅԻՆ ՄԵԾ ՀԱՆԴԷՍՆ Ի ՆԻՒ-ԵՈՐՔ· — ԱՒԵՐԻՉ ՓՈԹՈՐԻԿՆԵՐ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԷՋ

ՊՈՍԹԸՆ, 2 Մայիս

Շիքակոյի արուեստահանդէսն որ երէկ բացուեցաւ ի մէջ անհամար այցելուաց, պիտի ունենայ նաեւ ոչ սակաւ իշխանազուններ որոց մի քանին վերջերս հասան ի Նիւ-Եորք·

Էօլալիա իշխանուհին, Սպանիոյ արքայազուն դուստրն, իւր երկան Օլիանի դքսին հետ Նիւ-Եորք հասած են, իբրեւ ճշմարիտ եւ արժանաւոր ներկայացուցիչք՝ Ալֆօնս ԺԳ Սպանիոյ մանուկ թագաւորին։ Իշխանուհին 25 տարեկան է, երկայնահասակ եւ գեղեցկահեր, սպանիական յատուկ իւր պայծառ դիմօք, որոյ վրայ զոյգ մը թխագոյն աչեր կը նկարուին· իշխանազունը խիստ պարզասէր է։

Երկրորդ մը, իշխան Վալտըմէր, Տանիմարգայի Քրիստիան Բ.ի որդին, որ միեւնոյն ժամանակ Տանիմարգայի ծովային զօրաց հրամանատար է։ Որովհետեւ Տանիմարգայ նաւային մեծ ցոյցին չի պիտի մասնակցի, ուստի իշխանը մասնաւոր նաւով մը հասաւ։ Եբեսունըչորս տարեկան է եւ փեսայ՝ Ֆրանսայի կարմէրս դքսին։

Երրորդ մը՝ Շլէզվիկ Օլշթէյնի դուքսը, կրնթըր իշխանն, Գերմանիոյ կայսրուհւոյն եղբայրը· սա եւս կայսեր կողմանէ մասնաւոր ներկայացուցչի պաշտօնով կուգայ։

* * *

Ապրիլ 28ին ուրբաթ օր չքեղ կերպով կատարուեցաւ նաւային մեծ հանդէսն ի Նիւ-Եորք, որուն կը նախագահէր անձամբ Պ. Քլիվլէնտ։

Որպէսզի ընթերցողք յստակ տեղեկութիւն մը առնուն սոյն հանդիսի մասին, զայն նկարագրելէ առաջ կ'ուզեմ Նիւ-Եորքի աշխարհագրական դիրքի մասին երկու բառ ըսել։ Նիւ-Եորքի ցամաքը նեղ եւ երկայն է, ճակատին ունի ովկիանոսն եւ երկու կողմէն կը հոսին գետերն Նորթ Րիվըր եւ Հըտսըն։

Հազարաւորաց բազմութիւն մը գետին երկու կողմերն կըսպասէր հանդէսին բացման, եւ ահա ճերմակ նաւ մը անցաւ կամացուկ Նորթհ-Րիվըրի վրայէն, երկու կողմէն շրջապատուած բազմաթիւ նաւաստիներով։ Նաւուն ետեւ, բարձրը՝ տախտակամածին վրայ՝ հսկայ եւ գեր մարդ մը կանգնած էր ամենուն ընտանի դէմքով մը, նա ինքն Պ. Քլիվլէնտն էր։ Ճերմակ նաւը կը շարունակէր իր ճամբան, թնդանօթք կը գոռային, նուագածուաց խումբեր կերգէին, հազարաւորք կը սուլէին եւ Քլիվլէնս կը կանգնէր հանդարտ եւ վսեմ, հոն՝ վերը՝ տախտակամածին վրայ, եւ կը դիտէր պատերազմական նաւերու սոյն հիանալի թափորն։ Ոչ թնդանօթից գոռումը, ոչ նուագաց աղաղակներն, ոչ բեհեզազգեաց պաշտօնէից ողջագուրումն եւ ոչ ալ խուժանին գոչումը կրնային նսեմացնել նախագահին հսկայատիպ հասակն, որ շուք կը ձգէր նոյն օրուան հանդէսին վրայ։

Ամերիկայ այսպիսի չքեղ եւ մեծավայելուչ հանդէս երբեք տեսած չէր, որպէս կը վկայէն տեղական ամեն թերթեր։ Լայնակուրծն Հըտսըն 400 տարիէ ի վեր, երբեք հաւաքած չէր նաւերու այսպիսի հիանալի թափօր մը։

Ճերմակ Դոլֆին որ կամաց մը կը նաւարկէր, փոխեց իր ուղղութիւնն որուն հետեւեցան կարգաւ երեք նաւեր, Պիէյթ, յետոյ Մէն Թոռնըր, ապա Մէվըր, որոց ձախ կողմէն կը հետեւէին գերմանական նաւեր, եւ աջ կողմէն Պրազիլեաններն· գերմանական նաւեր թնդանօթներ արձակելէ վերջ նուագեցին, [illegible] քայլերգը, որ գերազանցեց թափօրին միւս բոլոր նուագները։ Պրազիլիոյ Աքիտավան նաւը կը փայլէր իւր [illegible] դիրքով՝ համայնապատկերին մէջ եւ կերեւէր անչափ հսկայ, որչափ մարդուն սիրտը կը բաղձայ։

Գերմանական նաւերէն վերջ ձախ կողմէն կը հետեւէին Վաքսէյթ հոլանտական նաւն, հնաձեւ տեսքով մը, որուն համար կըսուի թէ անկարող է պատերազմելու 19րդ դարու մէջ շինուող ահեղ զրահաւորներու հետ։ Ցետոյ կուգար Արճէնթինի նաւն, որ կը գերազանցէ միւս բոլորն իր արագընթաց յատկութեամբ. ասոնց ետեւէն կուգային Ամերիկեան երկոտասնեակ ճերմակ նաւեր, իսկ միւս կողմէն յետոյս Պրազիլիոյ նաւուն կը հետեւէին Սպանիական, Իտալական եւ Գաղղիականներն։ Հակառակ այն որոշման որ առաջնութեան պատիւը պիտի տրուէր Ամերիկեան ջուրերն ամենէն շուտ հասնող նաւուն, Կէնէրըլ Ածըլ ռուս արագընթաց նաւն ամենէն վերջ թողուած էր։

Աւելի քան 800 թնդանօթներ արձակուեցան, հանդէսը լմնցած էր։ Անհամար փոքրիկ նաւակներ փութով կը վազէին դէպի ճերմակ Դոլֆին յորում կը գտնուէր Քլիվլէնս. իւրաքանչիւրն կրելով իր մէջ ազգի ազգի տարբեր ներկայացուցիչներ, որոնք կուգային ներկայանալ նախագահին. Անգլիա որ ամէն բանի մէջ ձեռներէց լինել կը բաղձայ ծովուն վրայ, բնաւ առիթ չի կորսնցներ· Անգլիոյ ներկայացուցիչն էր առաջին անգամ Քլիվլէնտի հետ տեսակցողն· 21 թնդանօթներ պարպուեցան եւ Ամերիկեան դրօշակներ վար առին· սա նշան էր թէ նախագահը կը մեկնէր։ Մեզ ալ պարտ է թողուլ Նիւ-Եորքն, այս քաղցր եւ հոյակապ տպաւորութեան տակ։

* * *

Ապրիլի մէջ չարագուշակ եւ աղիտաբեր փոթորիկ մը անցաւ Միսսուրի ձորին մէջէն, որուն նմանը չյիշուիր պատմութեան մէջ· աւաններ եւ գիւղեր սրբեց տարաւ երկրիս երեսէն։ Քանսաս, Նիպրասքա, եւ Թովա նահանգներու մէջ մեծամեծ աւերումներ գործեց· Քանսասի երկու գիւղերն՝ Վիլին եւ Փօհաթան, որոց իւրաքանչիւրը կը պարունակէր 500ի մօտ բնակիչ, քանդուեր աւեր դարձուց· միեւնոյն օրն փոթորիկը՝ մեծով ու անձրեւով մտաւ Իլլինոյ նահանգին Սէնթմայլնա աւանն յորում ոչ սակաւ աւերներ գործեց։

ՊԵՏՐՈՍ Ա. ՀԵՕԼՃԻԿԵԱՆ

ԱԶԳ. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Հիմնուած նախաձեռնութեամբ Հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ
1893—1894

Ազգ. Կեդր. Վարժարանին Ութերորդ Տարեշրջանը պիտի սկսի յառաջիկայ Սեպտ. 1էն։ Առաջին կարգը մտնել փափագող ուսանողք կրնան ներկայանալ ի Վարժարան իրենց ծնողաց կամ պաշտպանին հետ, յառաջիկայ ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՕԳՈՍՏՈՍ 22, ամէն օր մինչեւ կէս օր, եւ անդ անուննին արձանագրել տալով տեղեկութիւն ստանալ մուտից ձեւակերպութեանց մասին։

Հիմնական կանոնագրին համեմատ, ամէն ուսանող որ կը փափաքի աշակերտիլ ի Կեդրոնական Վարժարան, մուտից քննութիւն մը պիտի անցունէ հետեւեալ նիւթերու վրայ։

ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ.—Քրիստոնէական եւ Սրբազան պատմութիւն։

ՀԱՅԵՐԷՆ.—Աշխարհաբար շարադրութիւն մը եւ գրաբարէ աշխարհաբար, եւ աշխարհաբարէ գրաբար թարգմանութիւն մը։ (Գործնական քերականութիւնը պէտք է աւարտած ըլլալ։)

ՕՍՄԱՆԵՐԷՆ.—Օսմաներէն ուղղագրութիւն [իմլա], ընթերցում եւ օսմաներէնէ հայերէն եւ հայերէնէ օսմաներէն պարզ թարգմանութիւն մը։

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ.—Ֆրանսերէն ուղղագրութիւն եւ ֆրանսերէնէ հայերէն, եւ հայերէնէ ֆրանսերէն պարզ թարգմանութիւն մը։ (Համառօտ քերականութիւն մը պէտք է աւարտած ըլլալ։)

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Չորս գործողութիւնք եւ սոցա վերաբերեալ խնդիրներ։ Հասարակ եւ տասնորդական կոտորակք եւ սոցա վերաբերեալ խնդիրներ, Երեքի կանոն, Մեդրական դրութիւն։ (Գործնական թուաբանութիւն մը պէտք է աւարտած ըլլալ։)

ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ.—Գիծերու, անկիւններու ու շրջանակներու վրայ գործնական ու տարրական գիտելիք։ [*]

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.—Պատմութիւն տոհմային եւ ծանօթութիւնք ի վերայ Յունաց եւ Հռոմայեցւոց։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Տարերք բնական եւ քաղաքական աշխարհագրութեան հինգ մասանց։

Քննութիւնք գրաւոր կերպիւ կը կատարուին, Խնամակալութեան կողմանէ կարգեալ յանձնաժողովոյ մը ձեռամբ։

Յառաջիկայ տարւոյ համար մուտից քննութիւնք պիտի կատարուին հետեւեալ թուականներուն, առաւօտեան ժամ 9-12, եւ կէս օրէն յետոյ 1-3 (Ը. Ե.)։

Օգոստ. 23, Բշ. Կրօնք, Հայերէն, Ֆրանսերէն եւ Օսմաներէն։

Օգոստ. 24. Գշ. Թուաբ. Երկրաչափ. Պատմ. եւ Աշխարհագր.

Հայերէն, Օսմ. ու Ֆրանս. մաքուր գիր ունենալ անհրաժեշտ է։

Օգոստ. 25, չորեքշաբթի օր ի ներկայութեան աշակերտաց եւ ծնողաց կամ պաշտպանաց, քննութեանց արդիւնք պիտի ծանուցուին։

Աշակերտաց տարեկան թոշակն է Լ. Օ. 12, վեցամսեայ կանխիկ վճարելի։

Այն ծնողք որ շատ համեստ դիրք ունենալով չեն կարող վճարել թոշակն, յետ վստահելի վկայութեանց, կիսաթոշակ կրնան տալ իրենց զաւակները։

Իսկ այն աշակերտք որոց բոլորովին աղքատ ըլլալը Ազգ. Պատրիարքարանի կողմանէ կը վկայուի, ձրի կ'ընդունուին· սակայն Խնամակալութիւնն իրեն վերապահած է աղքատ աշակերտաց մէջ ընտրութիւն ընել եւ մուտից քննութեան բաղդատաբար յաջողագոյն հանդիսացողները ձրի ընդունիլ ի Վարժարան։

Ըստ Ներքին Կանոնագրի, ամէն աշակերտ պարտի համազգեստ կրել, եւ նոր ընդունուող աշակերտաց ծնողք կամ պաշտպանք, լիաթոշակ կիսաթոշակ եւ կամ ձրի, անխտիր պարտին անմիջապէս պատրաստել տալ համազգեստներն, առանց որոյ ոչ մի աշակերտ կ'ընդունուի Վարժարան։

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ —Օգոստոս 22էն վերջը ներկայացող աշակերտք չպիտի ընդունուին։

Մասնաւոր կարգադրութեամբ մը, Վարժարանիս դերձակը 2 Օսմանեան ոսկիի կը պատրաստէ մէկ ձեռք համազգեստ։

---

[*] Տես օրինակի համար, Բանաւոր եւ գրաւոր Թուաբանութիւն Ա. Պօյաճեանի, Դ. տարի։

ԳՈՐԾՈՒՆԵԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸ, որ գաւառներէն ու Կ. Պոլսոյ հրապարակէն շատ մը վաճառականներ ճանչնալը զատ, գաւառներու հետ յարաբերութիւն հաստատելու միջոցներ ալ ունի, եւ որ միանգամայն փորձառական հմտութիւն ստացած է թէ մանիֆաթուրայի եւ թէ տոմարակալութեան մասին, կը փափաքի կամ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ եւ կամ ԴԻՎԱՆԻ պաշտօն ստանձնել առեւտրական տան մը մէջ, խոստանալով նորանոր ապարիկներ բանալ վաճառատան ապրանքներուն առջեւ։

Վարք, բարք հրաշխաւորեալ, դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։ 381 3—10

ՎԵՐՋԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Որպէսզի անտեղի մտածումներ չունենաք, անմիջապէս յայտնեմ թէ այժմ հասուն մարդ մըն եմ, չորս զաւկի տէր, եւ կին մը ունիմ որ զիս գգուանքով կը շրջապատէ։

Բայց հասուն մարդ մը ըլլալէ, չորս զաւակ եւ պարկեշտ կնիկ մը ունենալէ առաջ կրակոտ երիտասարդ մը եղած եւ շնորհագեղ սիրուհի մը ունեցած եմ։

Այս տարիքիս մէջ իսկ, յորում հայրական զգացումներս ու զաւակներուս սէրը բովանդակ էութիւնս կը գրաւեն, սիրտի յորդ գեղումով կը մտաբերեմ յիշատակն այն արարածին զոր սիրեցի այնքան բուռն սիրով որքան չեմ հաւատար որ մէկը սիրած ըլլայ իր սիրուհին։

Պիտի ըսէք թէ քանի որ այդ աստիճան համակուած էիք այդ տոչորող սիրով, ինչո՞ւ կենակից չըրիք ձեզ այդ հրակէզ սիրոյ առարկան· եւ, ապահովապէս, պիտի դատէք ու դատապարտէք զիս։

Մի՛ շտապէք, ետքէն կը զղջաք· վասնզի եթէ իրողութիւնը անկեղծութեամբ յայտնեմ, իրաւունք պիտի տաք իմ ընթացքիս։

Սկսիմ ուրեմն։

Փայլուն երեկոյթի մը մէջ տեսայ զինքը առաջին անգամ, բայց իր շնորհագեղ ու մանկային դէմքն այնքան արագ ազդեց վրաս որ անմիջապէս սիրտս սկսաւ բաբախել··· անտանելի կերպով· քանի երեսը նայէի, այնքան կը սաստկանար խռովութիւնս։ Մինչեւ այն վայրկեանը ուրիշ շատ դէմքեր տեսած էի որք տեսակ մը ազդեցութիւն ունեցած էին վրաս· բայց անոնց ոչ մէկը կը հաւասարէր հիմակուանին։

Երեւակայութեանս մէջ գտնուող ուրիշ ամեն գեղեցիկ աչուըներ մէկէն անհետացան ու անոնց տեղ եկան ցցուեցան այս երկու նոր ազու դիւթիչ աչուըներն որք սկսան զարհուրելի սեւեռումով տիրել իմ ամբողջ զգայութեանս վրայ ու սարսռեցունել զիս։

Բարեբախտաբար կրած սաստիկ յուզմանս հաւասար յանդգնութիւն ալ չէր պակսեր ինէ· անմիջապէս, նոյն գիշերն իսկ, հանդիսականներու այն տաք համախմբումին մէջ, օրիորդին զգացունել տալ սկսայ իմ համակրութիւնս։ Սիրտի ի՞նչ անճառ խնդութեամբ նշմարեցի որ օրիորդն ալ անմասն չէր մնար իմ փութկոտութենէս։ Վերջապէս, երբ այն գիշերն առաւօտ եղաւ, եւ ամեն մարդ ցրուեցաւ գնաց, իմ եւ օրիորդին միջեւ անգիր անյայտ պայմանագիր մը կնքուած էր, որուն տրամադրութիւններն երկիւղածօրէն պիտի ի գործ դրուէին երկու պայմանադիրներուն կողմէ· միայն որոշեալ թուական մը չի կար թէ ե՞րբ պիտի լմնար պայմանաժամը։

Այստեղ երկար բարակ չպիտի պատմեմ թէ ինչպէս կանգնեցինք սիրային այն ամրակուռ շէնքը, ուր ի վերջէ պիտի բնակէինք կենակցաբար, մեր կեանքին միացած մասն անցընելու հեշտօրէն։

Չպիտի նկարագրեմ նաեւ այն սրտամաշուք յուզումները զորս ամեն օր կը կրէի՝ տարփային շրջանի անձկագին վայրկեաններուս։

Վաստակս տեղն էր· կրնայի լիուլի գոհացում տալ կնոջ մը քմայքներուն։

Օրին մէկը, տեսնելով որ ա՛լ գործն հասունցած էր, ելայ ապագայ կնոջս տունը գացի յանդգնօրէն, աղջկան ձեռքը խնդրելու։

Մոռցայ ըսելու թէ սիրուհիս մայր մը, մօրաքոյր մը եւ հօրեղբայր մը ունէր, որ շատ անգամ ուղեւորութիւններ կը կատարէր գործի պատճառաւ, եւ իմ գացած օրս ալ բացակայ կը գտնուէր տունէն։

Ափիբերան մնացի ինձ եղած յախուռն յայտարարութեան հանդէպ· մայրն ու մօրաքոյրն, որք, կը կարծէի թէ, սիրայօժար պիտի ընդունէին առաջարկս, թթուաշ դէմքով յայտնեցին ինձ թէ՝ աղջիկնին տակաւին կարգուելու տարիք չունէր։

Արիւնս գլուխս ցատքեց· նախ շփոթեցայ, կմկմացի, բայց յետոյ քաջասրտութեամբ՝ պնդեցի թէ իրենց աղջկան ճիշդ կարգուելու ժամանակն էր եւ ես պիտի առնէի զայն։

Մայրը անգամ մը վերէն վար չափչփեց զիս, իսկ մօրաքոյրը, պահ մը հաշտարարի երեւոյթ առնելէ ետք, կռնակս ծեծեց, ինչպէս կ'ընեն տղու մը որ լալով շաքար կուզէ, եւ ըսաւ.

—Զաւակս, դուն ասանկ պաներու մէջ տահա խամ կ'երեւաս կոր· տահա ճահիլ ես· քանի մը տարիէն սիրով պարիկ ըլլաս նէ ան ատենը, հա՞։

Գինովի պէս դուրս ելայ տունէն· պիտի ցնորէի՞, պիտի խենդենայի՞· չէի ուզեր հաւատալ այս եղածին։ Ուժգին թօթուեցայ՝ իբր թէ երազը վանելու համար՝ բայց երա՞զ չէր· հրէշ իրականութիւն մը։ Առաջին ցնորքն անցնելէ ետք պահ մը մտմտացի, կացութիւնը ուշի ուշով քննեցի եւ որոշեցի ոգի ի բուին պայքար մղել՝ խլելու ձեռք ձգելու համար։ Սկսայ յամառ հսկողութեան տակ դնել այն տունն ուր կը գտնուէր հոգիիս էն փափուկ թելերը բռնողը, սովալլուկ վագրի մը պէս որ գիշեր ցորեկ անդուլ անվհատ կը դառնայ փարախի մը շուրջն ուր գիրուկ ոչխարներ կան։

Օր մը տեսայ որ տունին պատուհանները ծածկուած էին վարագոյրներով, եւ բնաւ կենդանութեան նշան մը չկար ներսը։ Քարացած մնացի հոն պահ մը· ի՞նչ ընելիքս չէի գիտեր· սիրտէս անանկ կուգար որ մէկ հարուածով կործանէի հիմնայատակ ընէի այդ անիծեալ տունը։ Յետոյ բարկութիւնս մեղմեցի եւ դրացիներն հարցափորձելով հասկցայ թէ տնեցինները Գատըքէօյ գացած էին։

Այսինքն թէ աղջիկնին փախուցած էին ձեռքէս։

—Հը՛մ, ասանկ հէ՞, աւանելքնիդ ըլլայ, ըսի միտքէս եւ առի քալեցի, սիրտս ոխակալութեամբ լեցուն։

Հիւանդ կարծես մասամբ մեռցած էր սէրս· խնդիրն արժանապատուութեան մը կերպարանքն առած էր· եւ ես չէի ուզեր ոտնակոխ ըլլալ այդ սինլքոր կնիկներուն քմահաճոյքին։

Խորհրդակցեցայ իմ մէկ բարեկամիս հետ որ՝ աղջկան կողմէն ալ ծանօթ էր, եւ համոզեցի զայն որ ինէ Գատըքէօյ երթայ եւ յայտնէ անոնց թէ գիւղէն փախչելով ազատած չեն ըլլար ձեռքէս եւ թէ մինչեւ մահս պիտի կառչիմ՝ իրենց աղջիկն առնելու համար։

Խնդիրն այս վիճակին մէջն էր, երբ, կիրակի օր մը, տունը լուր բերին ինձ թէ մէկը տեսնուիլ կ'ուզէ հետս։ Անմիջապէս դուրս ելայ եւ գացի հոն ուր կը սպասէր զիս տեսնել ուզողը։

Շանթահար մնացի։

Սիրուհիիս հօրեղբայրն էր, յիսուն տարեկան լրջադէմ ու պատկառելի մարդ մը զոր արդէն քանիցս տեսած ու հետը տեսնուած էի, իր եղբօրաղջկան սիրահարուելէս առաջ։

—Եկու նայինք, տղաս, նստէ սրտեղ, քիչ մը տեսնուինք· ի՞նչ կայ ի՞նչ չկայ, իմացայ քի խելօք չես կենար կոր։

Սառուցիկ տուշի պէս մարմնոյս վրայ իջաւ այս վերջին խօսքը։ Կմկմացի, քանի մը բառեր մրթմրթացի եւ յանցաւոր աշակերտի պէս գլխահակ նստեցայ։

—Տղաս, աւելցուց, սէրպէսդ եղիր քիչ մը։ Ես անանկ խըրւանգա մարդերէն չեմ· ճահիլ հալէ կը հասկնամ· սա խնդիրը տեղն ի տեղոյ չի հասկցունէ՞ս նայիմ ինծի։

Լեզուս չորցած էր բերնիս մէջ, կզակս չէր շարժեր։ Ձայն ձուն չհանեցի, եւ սկսայ աջիս նայիլ։

—Է՛յ տղաս, պատասխան մը տուր, բան մը ըսէ որ ես ալ անոր կէօրէ վարուիմ։ Նայինք դո՞ւն հախ ունիս մի անոնք։

Մտածեցի որ այդպէս ապուշ ապուշ կենալէն օգուտ չիկար· որոշեցի ամեն բան յայտնել, եւ մարդը, ձեռքը ծնօտին դրած, ուշադրութեամբ մտիկ ըրաւ ըսածներս, երբեմն հաւանութեան նշաններ ընելով գլխովը, երբեմն աչուըները քթթելով տրհաճութեամբ։ Երբ խօսքս վերջացուցի, ըսաւ.

—Բէք աղէկ, զաւակս, սիրտդ թող րահաթ ըլլայ, հիչ հոգդ մըներ· ես աս գործը սըրային կը դնեմ։

Ու կռնակս ծեծելէն ետք առաւ քալեց, մեծապէս յուսադրելով զիս։

Անհամբեր կը սպասէի այս անակնկալ տեսակցութեան արդիւնքին։ Շաբաթ մը անցաւ· լուր չկայ· շաբաթ մըն ալ անցաւ, նոյն վիճակը· անհամբերութենէս եւ [illegible] պիտի մեռնէի։

Շաբաթ մըն ալ անցաւ, ոչի՛նչ, ոչի՛նչ, ոչի՛նչ։

Անհամբերութիւնը՝ գերագոյն աստիճանին հասնելով՝ դուրս պոռթկաց սիրտէս։

Վերջին շաբթուան կիրակին դուրս նետուեցայ տունէս՝ վճռական բան մը ընելու անխախտ դիտումով· շոգենաւ նստայ եւ Գատըքէօյ գացի։

Հարցուցի փնտռեցի եւ գտայ սիրուհիիս տունը· դուռը զարկի տենդոտ ձեռքով։

Դուռը չբացուեցաւ։

Նորէն զարկի։

Դարձեալ պատասխան չիկայ։

Կատաղութենէս եւ ամօթէս ինքզինքս կուտէի։

Երրորդ անգամ զարնելուս, ոտքի արագ տրոփիւն մը լսուեցաւ ներսը եւ դուռը բացուելով՝ տղայ մը ելաւ դիմացս։

—Տղաս, հոս մարդ չկա՞յ, հարցուցի ուժգնութեամբ։

—Չէ, մօրաքոյրիս տունը կացին։

—Հայտէ, տղաս, գնա մօրաքոյրիդ տունը եւ ըսէ··· հանըմին որ անմիջապէս հոս գայ, խօսք ունիմ իրեն· եթէ կէս ժամէն չիգայ, ես պիտի գամ մօրաքոյրիդ տունը։

Տղան վազելով գնաց, ես ալ մօտակայ սրճարան մը մտնելով՝ ի՞նչ ընելիքիս վրայ սկսայ մտածել պաղարեամբ։

Ժամ մը ետքը ելայ գացի եւ այս անգամ հոն գտայ աղջկանը մօրաքոյրն ու մայրը։

Վեր հրամցուցին զիս եւ անշուք սենեակ մը տարին, որուն բազմոցները պատռտած կերպասներով ծածկուած էին, իսկ վարագոյրներն ալ հինցած մաշած։

Չեմ գիտեր թէ մասնաւոր յարգա՞նք մը կ'ընէին ինձ այդ սենեակն հրամցնելով։

Նստեցայ, եւ մայրը կեցաւ դիմացս՝ հարցական խոշոր նշանի մը պէս։

—Աղջիկդ ո՞ւր է, ըսի։

—Ի՞նչ պիտի ընես։

—Հոս բեր, անոր ներկայութեանը պիտի խօսիմ։

Մայրը դուրս ելաւ եւ քանի մը վայրկեան ետքը ներս մտաւ օրիորդին հետ, որուն [illegible] մնացի։

Հին գունատ չիթ մըն էր հագած· շրջազգեստը տեղ տեղ պատռուած էր, ոտքը հինցած կօշիկներ էր անցուցած· իսկ մազերը ճակատին ու քունքերուն վրայ թափթփած էին՝ մուրացկանուհիի կերպարանք մը տալով անոր։

Հասկցայ հնարքը եւ ժպտեցայ։

Ելայ տեղէս, բռնեցի աղջկանը ձեռքէն եւ բովս նստեցուցի։

Յետոյ, մօրը դառնալով ըսի·

—Հիմակ մտիկ ըրէ ըսելիքներս, ամենուն համար ալ հարցում ուղղէ աղջկանդ· եթէ մէկ հատին մէջ սխալ մը կամ սուտ մը ըլլայ, ներողութիւն խնդրելով կ'առնեմ կը քալեմ։ Եւ դուն ալ, օրիորդ, ըսի անոր դառնալով, եթէ սուտ մը ըսեմ՝ բացէ ի բաց յայտնէ։

Եւ սկսայ մեր սիրային արկածը մէկ ծայրէն միւսը պատմել, ամեն մէկ պարագան հաստատել տալով աղջկանը։

Երբ լմնցուցի, մայրը, որուն երեսը պասի գոյն առած էր, ըսաւ աղջկանը.

—Ասոնք իրա՞ւ են, աղջիկս։

—Իրա՛ւ են։

Խե՛ղճ մայրը, ջախջախուած էր։

Առարկութիւն մը չըրաւ, արցունք մը չթափեց· միայն ըսաւ·

—Անանկ է նէ իրարու խեր տեսնաք։

Բայց նոյն միջոցին, աղջիկը բուռն շարժումով մը անդին ըրաւ երեսին վրայ թափթփող մազերն ու ինծի դառնալով՝ ըսաւ վէս ու յոխորտ շեշտով մը·

—Շատ աղէկ· ձեր ամեն պահանջումները ընդունուեցան· հիմակ ես ալ երեք առաջարկ ունիմ, դուն ալ անոնք պիտի ընդունի՞ս։

Երեք առաջա՞րկ։ Ցնցուեցայ։

—Յայտնէ առաջարկներդ, ըսի։

Օրիորդը պահ մը ամփոփեց ինքզինքն ու ըսաւ.

—Նախ կ'ուզեմ որ սա դիմացի խոշոր տունը ծախու առնէք եւ հոն բնակինք։

—Շատ աղէկ։

—Երկրորդ, չեմ ուզեր որ ձեր ազգականները մեր տունը գան եւ ինծի հետ տեսնուին։

—Շատ աղէկ։

—Երրորդ, տասը հատ սիրահար ունիմ, անո՞նց ինչպէս խօսք պիտի հասկըցունենք···

* * *

Մինչեւ այսօր չեմ յիշեր թէ ինչպէս դուրս նետուեցայ այն դժոխային տունէն եւ ի՞նչ կերպով Գատըքէօյէն իմ գիւղս անցայ։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Մանկամարդ գեղջկուհի մը կը վազէր իր մատակ խոզուն ետեւէն որ իր ձագը գտնելու կ'երթար։ Երիտասարդ քաղքենի մը՝ կնոջ սիրուն դէմքէն հրապուրուած՝ կը կեցնէ զայն եւ կը հարցնէ։

—Ո՞ր տեղացի էք, խնամի՛։

—Վիլժիւֆէն, պարոն։

—Վա՛յ, իրա՞ւ Վիլժիւֆէն էք, ըսել է կը ճանչնաք Լուի Նկյօփ աղջիկը։

—Այո, պարոն, խիստ լաւ կը ճանչնամ։

—Ուրեմն իմ կողմէս համբոյր մը տանեցէք անոր։

Եւ մինչ կը պատրաստուէր անոր մօտենալ, գեղջկուհին իսկոյն կը պատասխանէ անփութօրէն·

—Պարոն, եթէ այդքան աճապարելու պէտք ունիք կրնաք այդ համբոյրը իմ խոզիս տալ, անիկա ինէ առաջ հոն պիտի հասնի։

* * *

Ատրճանակով մենամարտութեան առթիւ Ա. Տիւմայի յուշերէն քաղուած·

—Հակառակ ամեն նախազգուշութիւններուն, կ'ըսէր Մարսիլիացի մը, սպաննեցի հակառակորդս։ Թէեւ կրկնոցին օձիքներով՝ շալիկը լաւ մը ծածկած էր, սակայն ուրիշ ճերմակ բան մը կար որուն նշան առնելով զարկի։

—Ո՞րն էր այն

—Ականջներուն մէջ թխած բամբակը։

* * *

Խոհանոցին մէջ։

—Քաթէրինա, ի՞նչ պիտի ըլլայ քու այդ վարմունքդ, ո՞վ է սա տաղձագործի մանչը որ հիմակ ասկից դուրս ելաւ։

—Սակայն··· Տիկին, եղբայրս է···

—Եղբա՞յրդ մի, հապա անցած օր դուն չէ՞իր ըսողը որ եղբայրդ զինուոր է, ի՞նչ, եղբայրդ մարմնափոխ եղա՞ւ։

—Ո՛չ, տիկին, յանցանքը իմս է որ միշտ եղբայրս կը փոխեմ։

* * *

Մէն գետին մէջ դիակ մը գտած էին, սրունքները կտրուած եւ ձեռքերը չուանով կապուած։ Զարաճճի տղայ մը հետեւեալ խորհրդածութիւնն ըրաւ։

—Խեղճին լողալը արգիլելու համար այսպէս ըրեր են։

* * *

Երկու նշանածներու առաջին խօսակցութիւնը։

—Չեմ գիտեր ի՞նչ կերպով շնորհակալ ըլլամ ձեզի, կ'ըսէր երիտասարդը, որ զիս ընդունեցիք···

—Սակայն, պարոն,···

—Վասն զի մինչեւ հիմակ քսան աղջիկներէ մերժուած եմ··· Գ.

ԴԱՐՈՒՍ ՄԵԾ ԳԻՒՏԸ

«Կեանքի երիտասարդացում եւ երկարացում Կոտինօ Էլիքսիրով, միակ անվտանգ դարման ընդդէմ «Անկարողութեան»։ Ուզեցէք Էլիքսիր Կոտինօյի վարչութենէն, Փարիզ, Ս. Լազար փողոց, թիւ 7, բացատրիչ տետրն, որ պիտի ղրկուի ձրիապէս։

Սրուակը՝ 20 ֆր. 3 սրուակը 50 ֆր.

Ի Պոլիս կը վաճառուի «Քանդիլբ»ի բրիտանական դեղարանը։

Էճէպըլըն շոգենաւը, նաւապետ Բրիօր, ընդհանուր վաճառքով Լիվըրբուլէն աստ կ'ըսպասուի դէպի ամսոյս 14/26ին։

Էճէպըլըն շոգենաւային ընկ.
Էճ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

[illegible]

Կ. Պոլիս, 15 նոյեմ. 188[illegible]

Պարոնայք [illegible] եւ [illegible],

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր [illegible] Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց [illegible] եւ տկարութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է [illegible] ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
[illegible] Օսմանեան բանակի

ԼԱՆՕԼԻՆ
ՔՐԼՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱԻԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղերուածներու։
ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, եւ գոյնի պահպանման։
ԼԱԻԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց եւ ընդդէմ արիւներթութեանց։

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ս. ՖՐԷՕՑԻԽ
Կալաթա, Մերթեքպանի փողոց, Գրնաձեան խան։ 398

Ընդդէմ դժուարահալութեան.— Շասէնի գինի։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԱՇՆԱԿԻ
Հիմնեալ 1889 ին
Ե. ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Բերա, Մեծ-Փողոց, թիւ 10, Բասաժ Խրիսթաքի
այն Բասաժին մէջի մթերանոցը կը կրէ թիւ 6

Վաճառում եւ գնում, փոխանակութիւն եւ վարձում, դաշնակայարդարում եւ նորոգում, գաւառաց կողմէ յանձնարարութիւնք ամենայն խնամով եւ փութով կը կատարուին։

Դաշնակներ, Փարիզի ամենալաւ գործարաններէն, այնպիսի գիներով որ ամեն մրցում կը ջրէ։ Սրահի քօնսոլաւոր դաշնակներ, կրկին ջահերով, երկաթէ շրջանակով, ուղղահայեաց լարերով, փղոսկրէ ստեղնաշարով, ֆրանսական պատրաստութիւն Բլէյի վաճառատան, տասը տարուան համար նորոգութեան պէտք չունենալու երաշխաւորութեամբ, 30 օսմ. ոսկւոյ, սիրուն աթոռակով մը եւ չորս պատուանդաններով։ (Բլէյի վաճառատունը մինչեւ ցարդ քսան ոսկեայ եւ արծաթեայ շքադրամ եւ պատուոյ հինգ վկայական ընդունած է)։ Համակ ոսկեզօծ դաշնակ մը ուղղահայեաց ազեւոր(հնութիւն) —Սրահի դաշնակներ՝ ոսկեզօծ եւ արծաթազօծ նկարներով (Բլէյի)։ Երեք ոքթավով դաշնակներ, նուէրի համար.—Ինքնանուագ դաշնակներ· — Բաստոֆօն՝(այսինքն ոտքով նուագելու դաշնակներ).— Տէպլէն՝ (ձեռքով նուագելու դաշնակներ։ Յիշեալ դաշնակները պարզ դաշնակաց պէս ձեռքով ես կը նուագուին· Պոլ դաշնակներ բոլորովին պղնձոյ վրայ ոսկեզօծ արոյրէ ծաղիկներով.— Երգեհոնք Ամերիկեան.—Նոթա դարձնելիք կատարելագործեալ գրակալներ, (tourne-feuillets)· Ինքնաշարժ գրակալներ.—մետաքսեայ գրակալներ.— ամեն տեսակ մէկ կամ երկու երեսով փայտէ կամ երկաթէ ոսկեզօծ կամ սեւաներկ գրակալներ։ Աթոռակներ եւ թիկնաթոռ աթոռակներ զանազան գիներով, երաժշտութեան պարզ [illegible].— Պարզ եւ հնչական չափահարներ.—Երաժշտակալներ, պատուանդաններ, նոր տեսակ դաշնակի ծրագներ, մետաքսանկար ծածկոցներ դաշնակի վրայի եւ ստեղնաշարի համար· սիրուն առարկաներ դաշնակներու վրայ հաստատելու համար եւն· եւն· դաշնակի ամեն տեսակ պիտոյքներ եւ մանր նիւթեր· մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառումներ։ Յիշեալ դաշնակի վերաբերեալ գործիքներն Փարիզի ամենէն համբաւաւոր Միւլլէրի վաճառատան մէջ պատրաստուած են։

Դաշնակներ յանձնարարութեամբ, աւելի աժան գնով քան այն դաշնակներ զորս յանձնակատարք բերել կուտան։ 329

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի շահանէ իչուն ալընաճագ քէօմիւրին միւնագասասընա պաշլանըլաճաղընտան թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշանպիհ կիւնլէրի Խազինէի ճելիլէի մէզքիւրէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։
1 մայիս 309 3—3

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Էօքիւզ մոմարը գըլէյի ճէյտիա 12,000, պէհէր գըլէյի ճէյտիւի 1 ղրշ. 30 բարա· պէնգազ մատամիտոլ արչունը ճէյտիա 200 պիր, պէհէր արչունը ճէյտիւի 1 ղրշ. 25 բարա· պալըղ եաղը գըլէյի ճէյտիա 20000, պէհէր գըլէյի ճէյտիւի 3 ղրշ. 20 բարա· սարըմթ թահթասը ատէտ 5000, պէհէր ատէտի 2 ղրշ. 10 բարա· բօյալըղ ատէտ 3000, պէհէրի 2 ղրշ. քէրէվէթ թահթասը ատէտ 6000, պէհէրի 3 ղրշ. 20 բարա· գօլլըգ ատէտ 3000, պէհէրի 3 ղրշ. չամ թալ փէյթուն թահթասը ատէտ 4000, պէհէրի 4 ղրշ. 20 բարա· սըրա գալասը ատէտ 5000, պէհէրի 15 ղուրուշ·

Նիզամ իիէ էյլիւլէ վէ սարաճխանէ վէ [illegible] տաւարլարը իչուն միւ. պայեա օլունմագ ի զրէ մէվգըլի միւնագասասա գօնուլան պալատէ մուրագգամ 9 գալէմ էշեա Փէյաթը մուրագգամլէրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ մաեըսը րումինին 12ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթ'իի վիրիլէճէկինտէն իք'տասընա վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէմինաթլարը թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 6 1—3

ՊՐԱՎԷԻ ՔԻՆԻ
Կազդուրիչ, Սննդարար եւ Զօրացուցիչ
Գօլա, Գոգա, Կուարանա եւ Գաքաօէ բաղադրեալ.
Ջղային հիւանդութեանց, Տկարութեան, Արեան պակասութեան
Ֆիզիքական եւ Մտաւորական յոգնութեան նաեւ մանաւանդ Ապաքինութեան ժամանակ՝ խիստ օգտակար է։
Այս գինւոյ արժէքն ու յարգն գիտնալու համար Ձեր բժշկին դիմեցէք։
Կեդրոնատեղին է ի վաճառատան Վ. Գասապեան
Կոստանդնուպոլիս. Պաղչէ Գափու թիւ 13.

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամի 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հարիւր տարւոյ քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է, որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ անսահման պատասխանատուութեամբ։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան ապահովագրական հաստատութեան մի գլխաւոր առաւելութիւն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԼԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց
Ղալաթիա, Կամարլը՚ի դէմ, Փօմփիլօն խանի անկիւնը։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Փռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	6,889,695
Տարեկան հասոյթ	»	16,890,344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և շինութիւններ և անոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՑՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԻԱՉ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Փռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Փռանք 2,585,853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած Թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ցիւրիխ միացած է ուրիշ 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխ ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Փռանք

Լիազօր Ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիասեան խան. 12, 13, 1 369

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

17,000 իլա 34,000 ատէտ բիւսկիւլ· 17,000 իլա 4,000 ատէտ ֆէս· 4,000 իլա 8,000 գըէէի ճէտիտ բամուգ· 205,000 իլա 43,000 մէթրօ գանավաչօ· 4,545 իլա 9,000 մէթրօ ըէվանտիւգ պէզի· 3 000 իլա 6,000 մէթրօ պէզ· 2,450 իլա 4,900 գըէէի ճէտիտ եաղըը քէչէ սախթիեանը· 2,450 իլա 4,900 գըէէի ճէտիտ եաղսըզ քէչէ սախթիեանը· 4,000 իլա 8,000 մէթրօ գալըն փօզանէ պէզի· 180,000 իլա 360,000 մէթրօ ինճէ փօզանէ պէզի· 100,000 իլա 200,000 մէթրօ չաթըրլըգ գալըն փօզանէ պէզի· 100,000 իլա 200,000 մէթրօ ասթարլըգ ինճէ փօզանէ պէզի· 25,000 իլա 50,000 Թօփ ամէրիգան պէզի· 10,000 իլա 23,000 չիֆթ սարը Թէլ գօրճա· 15,000 իլա 38,000 չիֆթ սաղիր պէյազ Թէլ գօրճա· 2,700 իլա 5,400 գըէէի ճէտիտ սարը Թէլ· 350,000 իլա 70,000 ատէտ պէեազ սիւվարի տիւյմէսի· 200,000 իլա 400,000 ատէտ 3 նումէրօլը բիեատէ տիւյմէսի· 17,500 իլա 35,000 ատէտ Թօփ ալամէթլի քէալիր տիւյմէ· 2,000 իլա 4,000 ատէտ այ ենըլըըլը զալիթ տիւյմէսի· 80,000 իլա 160,000 ատէտ պէեազ մատէն բուլ· 50,000 իլա 100,000 ատէտ սիեահ քէմիք մատէն բուլ· 12,500 իլա 25,000 ատէտ միւտէվվէր մատէն բուլ·

Իւչիւնճի օրտուի հիւմայուն իչուն 309 սէնէսինէ մախսուս միւպայեա օլունմագ իւզրէ մաւգիինճէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան էշեաւէն պալատէ մուհարրէր 23 գալէմ էշեայը իթմայա Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 14 կիւն խիթամընտա զատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 5 2—3

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ

Օրէնաւորապէս երաշխաւորեալ Քաղաքական իշխանութենէ ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

500,000 մարք կամ **625,000** Ֆրանքի

Մեծագոյն պարգեւը կը տրուի ամենէն մեծ Թիւը շահողին՝ Դրամագլխոց Մեծ-Նոր վիճակահանութենէն, երաշխաւորեալ Համպուրկի կառավարութեան կողմէ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ

1	մեծ պարգեւ	300000	մարք
1	»	200000	»
1	»	100000	»
2	»	75000	»
1	»	70000	»
1	»	65000	»
1	»	60000	»
1	»	55000	»
2	»	50000	»
1	»	40000	»
5	»	20000	»
3	»	15000	»
26	»	10000	»
56	»	5000	»
106	»	3000	»
253	»	2000	»
6	»	1500	»
756	»	1000	»
1237	»	500	»
33950	»	148	»
18991	»	300	200

150, 127, 100, 94, 67, 40, 20

Դրամագլխոց յոյժ կարեւոր վիճակահանութիւնը, արտօնեալ բարձրագոյն իշխանութենէն ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ, և երաշխաւորեալ Պետութեան ամբողջական ստացուածքով, 110,000 տոմսակ կը պարունակէ, որոց 55400ը ապահովապէս պիտի շահին։ Այս վիճակահանութեամբ շահուելիք դրամագլուխը գրեթէ **13,000,000** ՖՐԱՆՔԻ ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Այս դրամի վիճակահանութեան նպաստաւոր կարգադրութիւնն այն եղանակաւ է որ վերոյիշեալ ամէն մէկ 55,400 պարգեւք՝ եօթը յաջորդական կարգի պիտի բաժնուին ապահովութեամբ։

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը՝ 60,000 մարք կը բարձրանայ, չորրորդը՝ 65, հազար մարք, հինգերորդը՝ 70,000 մարք, վեցերորդը՝ 75,000 մարք, և եօթներորդը պատահաբար 500,000 մարքի, բայց ամէն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարքի։

Ստորագրեալ առեւտրական տունը ներկայիս յարգանօք կը հրաւիրէ շահելու ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ ԱՅՍ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ։

Հրամաններ տալու փափագող անձերէ կը խնդրուի ամէն մէկու դրամները ղրկել Ֆրանսայի կամ Անգլիայի ամէն երկրաց պանքնոթներով կամ Թէմպր-բոստով կամ ամենէն դիւրին կ'ըլլայ սոսկ ղրկել ձեր երկրի համագրային մանտա բոստով, գերմանական կամ աւստրիական, ֆրանսական կամ անգլիական Թղթատարական պատուիրագրերով։

Առաջին կարգի վիճակահանութեան համար

1 բուն ամբողջ տոմսակը կ'արժէ	Ֆրանք	7.50
1 բուն կէս տոմսակը կ'արժէ	„	3.75
1 բուն քառորդ տոմսակը կ'արժէ	„	1.90

Հետեւեալ կարգերուն տոմսակներու պարգեւը և բոլոր պարգեւներուն բաշխումը ու վիճակահանութեանց Թուականները, վերջապէս ամէն պարագաները կրնան տեսնուիլ պաշտօնական ցուցակին մէջ։

Իւրաքանչիւրը պիտի ստանայ բուն տոմսակները պետական զինանշանով դրոշմուած, և միանգամայն վիճակահանութեանց պաշտօնական յայտագիրը, ուր պիտի երեւին պէտք եղած մանրամասնութիւնները։ Վիճակահանութենէն անմիջապէս ետքը իւրաքանչիւր տոմսակ ունեցող պիտի ընդունի քաշուած պարգեւներու պաշտօնական ցուցակը պետական զինանշանով։ Պարգեւներու վճարումն անմիջապէս պիտի կատարուի ըստ յայտագրին, պետական երաշխաւորութեամբ։ Պարգեւները վճարելի են Բէյսիմիարգով։ Այն պարագային յորում հակառակ մեր ակնկալութեան, վիճակահանութեանց յայտագիրը մէկուն գործին չիգար, պատրաստ ենք ետ առնելու վիճակահանութենէն առաջ այն տոմսակները որք չեն հաճուած և ետ ղրկել ընդունուած գումարը։ Եթէ փափագ յայտնուի, վիճակահանութեան պաշտօնական յայտագիրը յառաջագոյն կը ղրկուի ձրիապէս տեղեկանալու համար անոր։ Կը խնդրենք որ կարելի եղածին չափ շուտ ղրկուին մեզ հրամանները, բայց ամէն պարագայի մէջ յառաջ քան

574 20 Մայիս 1893 Ն. Տ. 4—5

ՎԱԼԱՆԴԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Դրամատուն Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Գերմանիա

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգղ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և ժամանակին առանց որ և իցէ ՁԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափագող կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըգ սօքաք, Ոսիմայ խան։ 140

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 3 15 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 4 6 Աղեքսանդրիայ ուղղակի ուղեւորութիւն, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով,

Եշ. 5 17 Սեվաստոպոլի ուղղակի, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 5/17 Պուրգազ, ... նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։

Շ. 6/18 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի.

Բշ. — Մայիս 4/16, երկուշաբթի օրը ... Սեւ ծովու նաւահանգիստները մինչեւ ... Թրապիզոն, Բաթում, և ... 12

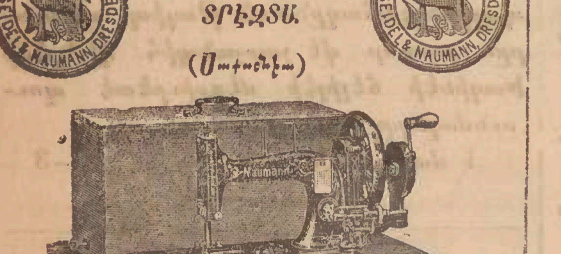

ՍԷՅՏԷԼ ՆԱՈՒՄԱՆ

ՏՐԷԶՏԱ

(Սաքսոնիա)

1400 գործաւորք տարին 80000 մեքենայ կը շինեն. Ընտանեաց համար ձեռքի մեքենաներ, Դերձակներու և կօշկակարներու համար ոտքով շարժող մեքենայներ. կարի մեքենայներու ամենէն լաւ տեսակը

ՇԱՆՕԹ — Սաքսոնիայ և Նաումանի բուն իր մեքենայներուն վրայ վերոյիշեալ մակագիրները նկարուած են։

Թուրքիոյ ընդհանուր գործակատար Մ. Փ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ։ Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Մէյտանճըգ փողոց Թիւ 54 և 56 489 19—26

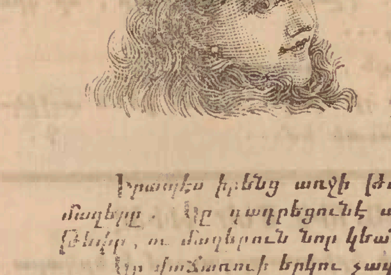

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ։

ՄԻԼՐՕԶ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ.

Դրամէս իրենց առջի Թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաԹափ մազերը. Կը զօրացունէ անոնց Թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճում, փայլ ու գեղեցկութիւն կու տայ։ Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Փարիզ ու Նիւ Եօրք։

Մեծաքանակ վաճառումն ի Պոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Եէնի ճամի փողոց, 18, Պոլիս և Էմինէօնիւ փեռուանա, Սիրքէճի Պալըքբազար, Ղալաթիա. փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին Ճիւլփ, 17, և Բերայի Մեծ Փողոց, 158, Փանծիւք, բրիտանական դեղարանը և Իզիատ, հոտավաճառ, Մեծ Փողոց Բերա, 433։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕՏԻ ՕՃԱՌԵԿ)

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իփոֆոսֆիթով կրոյ և սօտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Իւղին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հասարակ իւղէն բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իփոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղճիմութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոքրիկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՆԹԸՐ ԵՒ ՀԱՅՐԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅԼԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլէ և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր երթեւեկութիւն

«Արմէնի» շոգենաւը, մայիս 23ին Մարսիլեա պիտի ուղեւորի.

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիա երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Փրանք
Բ. » 175 »

Բեռներու և ուղեւորներու համար

Նաւավարձի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ՔԻՄՈՆՔԷ ՌԸԳՕՒԼ
477 [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

Որոց ամէն երկու շաբթու մէջ կը բանին Լիվերբուլէ և Նիւ-Եօրքի միջեւ

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Օրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ատլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2248
Սկիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէպպօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մորոգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Շէրպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Քինկ, Լիվրբուլէն աստ կը հասնի դէպի ամսոյս 23ին։

Դիմել առ ԹՕՄԱՍ Ջ. ՃՕԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Ալէքսանտրիտիս խան, Թիւ 401
17 Ղալաթիա

THE LANCASHIRE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՄԱՆՉԵՍԴԸՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ. տրուած գմ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,362,953
Հասոյթ 1891 ին		1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայս, ինչպէս և նաւերու մէջ ապրանքներ, նաւահանգստին մէջ. վնասի ատեն արագ և խղճամիտ վճարումն։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իզզէթ փաշա խան Ղալաթիա։

Ձեզչեալ գնով
Ներկայացուցիչ
Ռ. Մ. ՊՈՆՏ
564 (ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.)

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ալլասօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանամա	1700
Ապօլլօ	5500	Կէդանօ	2200	Բլուտօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	2000	Կրօտօ	2200	Քուիտօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորոտինօ	2200	Հիտալկօ	3800	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պուֆֆալօ	8800	Հումպըր	1200	Րոմէօ	3500
Քէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րոզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2500	Սալէռնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլլօ	2000	Սանդիակօ	3200
Գոթօ	2000	Քոլօմպօ	4200	Սաբֆօ	3000
Գոմօ	2700	Քօզինօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնթօ	4300
Տիտօ	3500	Լէբանդօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Տոլորատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալթա	1500	Թօլէտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարթէլլօ	4300	Թօրօնթօ	900
Տուէրօ	4800	Մոնթէպէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրոգօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլտորատօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Զէնօ	3600
Էլեօնօրա	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	[illegible]	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	[illegible]	200
Ֆալքօն	800	Օրիէնթօ	4500	Զէրօ	140
[illegible]	700	Օթթօ	2000	[illegible]	120
[illegible] Մօնարք					8000
[illegible] Մօնարք					8000
[illegible] Մօնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւնիր խան. Ղալաթիա
293

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1892, մինչեւ յետ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲԻՑ

	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս ...	6 00	6 30	7 00	7 30	8 30	9 ...	9 30	10 ...	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	...	...	...	...
Գում-գաբու ...	6 09	6 41	7 09	7 39	8 40	9 9	9 40	10 9	10 39	11 9	11 42	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 09	4 41	5 10	5 39	6 09	6 39	...	...	...	...
Եէնի-գաբու ...	6 13	...	7 13	...	8 44	9 13	9 44	10 13	10 43	11 13	11 46	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 45	5 14	5 43	6 13	6 43	...	...	...	...
Տաւուտ փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա ...	6 19	...	7 19	...	8 50	9 18	9 50	10 18	10 49	11 19	11 52	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 51	5 20	5 49	6 19	6 49	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ ...	6 23	6 53	7 23	7 48	8 54	9 20	9 54	10 20	10 54	11 23	12 09	12 22	1 53	2 20	2 53	3 23	4 21	4 56	5 25	5 55	6 23	6 55	...	...	...	...
Մագրիգիւղ ...	6 36	7 12	7 36	8 03	9 08	...	10 8	...	11 8	11 34	12 19	...	2 04	...	3 03	3 38	4 37	5 06	5 37	6 07	6 33	7 7	...	...	...	...
Այ Ստեֆանոս ...	...	7 26	...	8 12	9 17	...	10 17	...	11 17	11 44	...	...	2 13	...	...	3 47	4 47	...	5 46	6 17	...	7 16	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք. ...	...	7 36	...	...	...	...	...	...	...	11 53	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 26	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲԻՑ

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	61			
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք. ...	...	...	7 15	...	...	...	...	...	...	...	...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	...	...	...
Այ Ստեֆանոս ...	6 25	...	7 24	...	8 30	...	9 30	...	10 30	11 25	...	12 57	...	...	2 25	...	3 57	4 58	...	5 58	...	7 22	...	...	...
Մագրիգիւղ ...	6 34	7 13	7 38	8 12	8 41	...	9 41	...	10 40	11 40	12 40	1 10	...	...	2 34	3 11	4 06	5 09	5 38	6 08	6 38	7 44	...	...	...
Եէտի-գուլէ ...	6 50	7 24	7 47	8 24	8 53	9 25	9 53	10 25	10 52	11 55	12 52	1 24	1 52	2 25	2 50	3 22	4 21	5 23	5 52	6 22	6 52	8 07	...	...	...
Սամաթիա ...	6 56	7 28	7 51	8 28	8 57	9 28	9 57	10 28	10 56	11 58	12 56	1 28	1 56	2 28	2 56	3 26	4 26	5 27	5 56	6 26	6 56	...	...	...	...
Տաւուտ փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու ...	7 02	7 34	7 57	8 34	9 03	9 34	10 03	10 34	11 02	12 04	1 02	1 34	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	5 33	6 02	6 32	7 02	...	...	...	...
Գում-գաբու ...	7 08	7 38	8 01	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	12 08	1 08	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 38	6 08	6 38	7 08	8 23	...	...	...
Կ. Պոլիս ...	7 16	7 46	8 09	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 46	6 16	6 46	7 16	8 32	...	...	...

Փոքր ծրարներն ամէնուր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մագրիգիւղ կամ անկէ հետի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբից մէջ միայն կ'ընդունուին.

Ցնոր տնօրինութիւն, Թիւ 8. 10. 14. 43. 47 և Թիւ 49 կառախումբերը միայն կիրակի մը կանգ պիտի առնեն ի Չէյթուն-Պուրնու։ 1

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ